ИНСТИТУТ ЗА СТРАТЕГИИ И АНАЛИЗИ

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

ПЪРВИТЕ СЕДЕМ ГОДИНИ В ЕС: ОЦЕНКА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В ДЪЛГОСРОЧЕН РАСТЕЖ И НЕТНИТЕ ЕФЕКТИ ОТ ТЯХ В СЕКТОРЕН И РЕГИОНАЛЕН ПЛАН

С участието на вицепремиера
по европейските фондове и
икономическата политика ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ

26.11.2015 г.
Аула на ВУЗФ
София

Сборникът е съставен от
Института за стратегии и анализи

Михайлина Димитрова

Всички права запазени
София, 2015 г.

Съдържание

1. Увод *4*

2. „Европейските средства промениха България“
Томислав Дончев, Вицепремиер *6*

3. „Основната част от европейските фондове -
В подкрепа на реалния бизнес“
Васил Велев, председател на АИКБ *11*

4. „Подехме кампания
срещу прекомерната бюрокрация “
Андрей Новаков, евродепутат, Комисия по бюджетен контрол на ЕП *19*

5. Приложение *21*

1.Увод

Окончателното приключване на финансовия период за ЕС 2007-2013 г. бе поводът да се направи цялостна оценка на инвестициите, вложени в България с подкрепата на европейските пари.

Това стана по време на конференцията „ПЪРВИТЕ СЕДЕМ ГОДИНИ В ЕС - ОЦЕНКА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В ДЪЛГОСРОЧЕН РАСТЕЖ И НЕТНИТЕ ЕФЕКТИ ОТ ТЯХ В СЕКТОРЕН И РЕГИОНАЛЕН ПЛАН“, организирана от Института за стратегии и анализи и Висшето училище по застраховане и финанси на 26 ноември 2015 г. Форумът бе със специалното участие на вицепремиера по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев. В екпозето си той представи усвояването на европейските средства през призмата на преките ползи от реализираните проекти за всеки български гражданин.

Организаторите събраха висши представители на администрацията; на бизнеса и на индустриалния капитал в България; научния елит на страната; реални предприемачи, които с помощта на евросредства са направили успешни инвестиции и са създали работни места; евродепутати; депутати; представители на дипломатическия корпус и на чуждестранни търговски мисии.

Експозетата и изказванията на участниците показаха реални ефекти от влагането на европейски пари в България през първите седем години от членството й в Общността. Акцент бе поставен върху ползите за науката и висшето образование, също така бяха представени перспективи за програмния период 2014-2020 г., който ще приключи финансово в края на 2022 г.

„Събрали сме се в тази зала, за да обсъдим в откровен разговор къде България успя като новоприета страна- членка, къде сбърка и как да се предпазим от нови грешки. Всяко ново начало е трудно, нашето също и всички го осъзнахме. Трудно е, когато не всичко в държавата процедира перфектно, когато върховенството на закона не е достигнато в необходимата пълнота, когато административните и юридически пречки са по-силни от желанието да вървим напред. Но именно затова трябва да извлечем опит от добрите практики, поуки от пропуснатите възможности“, подчерта изпълнителният директор на Института за стратегии и анализи Валерия Велева .

„Надявам се с всеки следващ ден да намаляваме броя на куфарните консултанти с джиесеми, които обещават десетки проекти и второ, да минем от схемата на „присвояване“ към схемата на усвояване на тези фондове.

Надявам се днес да бъде такъв ден“, сподели в приветствието си доц. д-р Григорий Вазов, ректор на ВУЗФ.

Томислав Дончев се обърна към аудиторията от над 100 слушатели в аулата на ВУЗФ: „Щастлив съм да бъда в такава компания, предвид концентрацията на академична мисъл и се надявам на откровена, остра дискусия по темата. Първата ни задача е да си разчистим сметките с митовете. А по отношение на еврофондовете битуват, бошуват абсолютно противоположни митове. Едната митологична версия е, че България се справя така зле, че еврофондовете едва имат ефект. Или че ситуацията в така наречения реален сектор е така лоша, че едва ли не сме страна, която живее само от еврофондовете.“

Коментирайки „единия и другия мит“, вицепремиерът каза, че по последни данни близо 80% от публичните инвестиции се правят със средства от ЕС, което не е рекорд за ЕС – в Словакия това финансиране е 92% от публичните инвестиции, в Унгария – 88%. „Това са нормални цифри за т.н. кохезионни държави, които получават финансиране с много по-голям интензитет“, коментира Дончев. Въпреки това еврофинансирането възлиза на 9% от всички публични разходи. „Тоест виждаме на базата на тези показатели, че нито единият, нито другият мит е верен“, обобщи той.

Със свои доклади и експозета във форума участваха още Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България; проф. Евдокия Пашева, главен научен секретар на БАН; проф. д-р Митко Георгиев, представител на Съвета на ректорите, ректор на Химикотехнологичен и металургичен университет; доц. д-р Евгени Евгениев, зам. ректор на ВУЗФ; Андрей Новаков, евродепутат, член на Комисията по бюджетен контрол в ЕП; Атанас Москов, президент на „Интехна“АД и Георги Милев, собственик на „Елейа“ АД, успешно реализирали инвестиции с помощта на европейски средства.

Към форума проявиха интерес ректори, зам. ректори, ръководители на звена и представители на най-авторитетни висши училища в страната – Софийския университет „Свети Климент Охридски“, Варненския свободен университет, Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“, Русенския университет „Ангел Кънчев“, УНСС, Висшето училище по телекомуникации и пощи, Минно-геоложкия университет, Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Аграрния университет в Пловдив, Военна академия, домакините от ВУЗФ, Техническия университет.

Дипломатически и търговски представители от Франция, Белгия, Турция, Русия, Норвегия и Румъния проследиха презентациите и изказванията на конференцията. Присъстваха и членове на Народното събрание и Европейския парламент, експерти от Министерски съвет и министерствата на финансите, отбраната, регионалното развитие и благоустройството; кметове; представители на банки, консултантски звена, застрахователи, финансови институции.

2.Европейските средства промениха България

Нямаме право да влизаме в периода след 2020 г. без да сме готови с адекватен национален сценарий, включително и със заместващо финансиране

Томислав Дончев,
Вицепремиер по европейските фондове и икономическата политика

Тези, които са се занимавали с наукознание, знаят, че митът е най-лесният начин за обясняване на света, затова опитвайки се да формираме дълбоко познание, вероятно първата ни задача е да си разчистим сметките с митовете. А по отношение на еврофондовете в страната ни битуват, бошуват абсолютно противоположни митове. Едната митологична версия е, че България се справя така зле, че еврофондовете едва имат ефект. Или че ситуацията в така наречения реален сектор е така лоша, че едва ли не сме страна, която живее само от еврофондовете.

Мога да коментирам и единия, и другия мит. По последни данни близо 80% от публичните инвестиции се правят със средства от ЕС. В интерес на истината България не е шампион по този показател. В Словакия това финансиране е 92% от публичните инвестиции, в Унгария – 88%. Това са нормални цифри за т.н. кохезионни държави, които получават финансиране с много голям интензитет. Въпреки това еврофинансирането възлиза на 9% от всички публични разходи. Тоест виждаме на базата на тези показатели, че нито единият, нито другият мит са верни.

Тръгвайки с оборването на митове е редно да маркираме още един. Убеден съм, че ако направите анкета и питате хората, те ще ви кажат, че европейските пари отиват само и единствено в магистрали. Съзнавам, че инфраструктурата и особено пътното строителство се оказа в епицентъра, включително и на политически спорове, съзнавам, че този тип финансиране е един от най-видимите за добро или зло, защото част от другите инвестиции са дисперсни.

Най-голям дял от средствата наистина отива в транспортна инфраструктура- малко над 20% от фондовете, като пътната инфраструктура е в най-добрия случай половината, тъй като имаме и железопътна, и метро и т.н. А ако погледнете инвестициите в човешки капитал и за бизнеса, всички те поотделно са повече от средствата, отделени за пътна инфраструктура. И тук е редно да похарчим няколко минути в разсъждения по темата.

Еврокомисарят по регионална политика Йоханес Кан навремето говореше за т.н. микс от политики, който има най-голямо въздействие за прогреса и развитието. Идваме до най-сложния въпрос – инвестиция в коя сфера има най-добро въздействие върху развитието на една държава. Аксиоматично положение е, че ако инвестираме само в едно, развитие няма да има. Тоест ако правим само пътища, ефектът върху икономиката няма да бъде такъв, какъвто очакваме. Или както казваше един друг комисар – ако правите само

пътища, единственото, което ще стане е младите хора бързо да избягат по тях. Няма как да не изпълняваме ангажиментите си в сферата на околната среда, правейки съоръжения за пречистване на водите, няма как да не съчетаваме инвестициите с тези в човешкия капитал. Няма как да искаме прогресивна икономика, без да влагаме средства в наука и образование. Няма как стопанската конюктура на страната да е добра, ако не отделяме средства за това. Въпросът на въпросите, този за един милион долара е в каква пропорция да инвестираме във всеки един от тези типове дейности – какъв да бъде делът на тежката инфраструктура, на малката инфраструктура, на мерките в професионалната сфера и в образованието изобщо. Единственото сигурно е аксиоматичното положение, от което тръгнахме, че трябва да влагаме във всичко това.

Последен мит, които ще коментирам е, че европейските пари имали относително малобройна клиентела- кръгът хора и организации, до които достигат, бил пределно малък. При условие, че имаме 11 788 реализирани или реализиращи се в момента проекти, това твърдение няма как да е вярно. При условие, че имаме 3 100 проекта, които са изпълнени от фирми, едно такова твърдение е неточно. В края на програмния период вече можем да търсим всичко, което сме постигнали, без аналог с изборни послания. В материалите, които ви представяме (вж. приложението) може да видите точна справка за километри, кв.м. или брой хора, които са в ролята на ползватели или пряко засегнати от всяка социална мярка.

Например изградената ВиК мрежа е с дължина 10 пъти повече от магистралите, които сме успели да изградим. Населението, обхванато от регионалните системи за отпадъци, изградени за програмния период, е над 2 млн. души. 585 сгради, свързани с образователните институции, са различни след намесата на ОПРР. Това е малка част от многото примери, които можем да дадем. Близо 800 000 ученици са участвали в проекти по програми от ЕС. Интересно е, че са обучени близо 69 000 безработни, а от тях 65 000 са започнали работа.

Това е физическият ефект, това е пряко стореното с европейските пари. Но на края на програмния период трябва да разгледаме и т.н. първичен ефект. 175 или 200 км магистрално съоръжение не е ценно само по себе си. Освен физическият ефект е важно и колко по-бързо се пътува, колко по-сигурно е, каква част от населението вече не е в риск, предвид това, че има система, която гарантира, че отпадъците се оползотворяват по един екологичен начин. Колко работни места са създадени- по наши изчисления 372 000 от началото на програмния период. Дали обаче е много или малко – по този въпрос може да има дебат. Има и данни, че икономията на енергия в публични и частни сгради в резултат на тези мерки е над 173 000 мегаватчаса. Това е впечатляващо, но не е нивото, на което трябва да останем.

Маркирахме физическия и първичния ефект, но най-важното ниво е какъв е дългосрочният ефект върху икономиката и качеството на живот. Един такъв анализ е труден, използва се математически инструмент, наречен SIBILA. Той бе представен преди около 2 години и изчислява макроикономическия ефект от вложените пари.

Единият сценарий е нулев, където еврофондовете не съществуват и

другият е този, чрез който мерим ефекта от вложените пари. На базата на разликата между двата можем да коментираме данни за икономиката на страната. Моделът е доста гъвкав, прави разлика между типа оперативна програма, тоест дали става дума за „меки“, неинвестиционни мерки или за инвестиции в инфраструктура. Моделът е и чувствителен, за различно ниво на усвояемост.

Ще си позволя да маркирам данните. Реалният БВП в България в края на първия програмен период в 2015 г. е с 10,1% по-висок отколкото в сценарий, в който страната не е разполагала с възможност да инвестира средства по линия на седемте оперативни програми на ЕС, Програмата за развитие на селските райони и Програма „Рибарство“.

Данните от SIBILA показват, че средствата от ЕС имат ключово значение за възстановяването на българската икономика от настъпилата през 2009-2010г. финансова и икономическа криза. Положително въздействие се наблюдава и по отношение на конкурентоспособността, която се изразява в нарастване на експортния потенциал на предприятията. В края на 2015 г. износът на България е по-висок с 1,6% спрямо сценарий, в който страната няма възможност да инвестира средства от европейските фондове.

Налице е положително нетно въздействие върху бизнес индикаторите на предприятията. На национално ниво можем да коментираме, 35% по-високи равнища на инвестициите във фирмите, 24% увеличение в разходите за възнаграждения, 20% нарастване в произведената продукция на предприятията, 11% нарастване на приходите от дейността и с 4% по-голяма печалба.

Обемът на частните инвестиции, благодарение на всички средства от ЕС, нараства с близо 1/3 към края на 2015 г. Можем да коментираме усвояването на средствата и по отношение на безработицата и на работната заплата. Например коефициентът на безработицата е с 6,2% по-малък отколкото би бил, ако средствата от ЕС не съществуваха. За същия период работната заплата в сравнение със сценария, ако европейски пари не съществуваха, щеше да е с 9, 3 % или с около 90 лв. по-ниска.

Няма да изчитам повече данни. Всички те трябва да се използват при планирането на новите интервенции. Започнахме анализите със SIBILA не само за да сме по-подготвени и пред другите държави- членки, а за да кроим по-добре мерките в следващия програмен период. Трябва да знаем и да сме подготвени, че интензивното финансиране, което имаме днес, ще продължи не повече от още няколко години. То ще бъде по-ниско. Мога да гарантирам, че ще бъде по-различно като тип. Ще наблегнем на т.н. финансов инжинеринг, ще можем да използваме т.н. „рециклирани пари”, тоест ще разчитаме на кредитни инструменти след приключването на проекта, при много по-добри условия, с по-лесен достъп и ниска лихва, съхранявайки възможността да се използват отново и отново.

И ако процентът за инженеринг за този период е 10%, то няма да е спекулация, ако кажа, че за следващия ще е два пъти по-голям, ако не и три пъти. Имаме опита, прилаган досега с този модел в бизнеса, предстои да работим по него и в сферите, в които досега не сме ползвали подобни инструменти- в околната среда и в образованието. Както и при почти всички

финансови инструменти.

Редно е обаче да сме готови с национален сценарий какво правим след 2020 или 2023 г., когато реално ще изтече започналият вече програмен период. Да си отговорим на въпроса какъв ще бъде ефектът от натрупването на всички тези инвестиции като икономически подобрения и като дългосрочен ефект върху икономиката. Нямаме право да влизаме в периода след 2020 г. без да сме готови с адекватен национален сценарий, включително и със заместващо финансиране. Императив е да се научим да максимизираме ефекта от европейските пари, да използваме целия им обем. Въпросът е тръгвайки по-рано, по-опитни и по-подготвени, да си гарантираме вливане на ресурси много по-рано. Но не само това. Безспорно е, че една инвестиция може да носи различен ефект в зависимост от мястото и начина, където е направена. И когато говоря за максимизиран ефект имам предвид да се научим да пазим баланс не само в секторите, в които се правят инвестициите, ако щете по отношение на регионалния им профил. Имаме редица превъзходни примери за много добри инвестиции на регионално ниво, които носят безспорен положителен ефект и в столицата, и в страната. Но трябва да си дадем сметка, че всяка инвестиция има и тъмна страна. Ще ви дам пример. Ако една градска управа, благодарение на изкусността, опитността, добрия екип успее да привлече много средства, имаме редица български градове, които са буквално променени като резултат от европейското финансиране. Това добре ли е? Да, това е добре. Как се отразява това обаче на буферната територия около града? Зле! Това води до вторичен ефект на обезлюдяване. И когато говоря за търсене на баланс, имам предвид и това. Освен баланса между секторите, в които се инвестира и коментирахме в началото.

И за финал, кои уроци трябва да се научат? На всеки му се случва да греши, дори и на най-умните. Разликата между умните и глупавите хора е, че умните не си повтарят грешките. Имаме опит с всички видове грешки, тоест имаме предпоставка да не повтаряме нито една от тях. Загуба на административен капацитет в резултат на политически емоции, късен старт, недобре работеща система. Имаме опит почти с всичко. Чудесна предпоставка да не допускаме повече тези грешки. Предишният програмен период 2007-2013 реално започна две години и половина след официалния си старт. Но първите по-значими разходи са правени през 2009 г. Този път успяваме да тръгнем поне с една година, ако не и година и половина по-рано. А можеше и по-рано.

Изключително важно, това ми го каза един ирландски консултант през 2005 г, тогава се чудех какво ми казва - когато говорим за европейски пари, трябва да откриваме грешките преди някой друг. Признавам си, това не го разбрах. Години след това разбрах колко прав е бил. Грешката се открива преди да я е открил някои друг. Не за да я скриеш, а за да я поправиш. Тогава просто излиза по-евтино. Когато друг я открие и политическата щета е по-голяма и икономическият ефект върху нея. Най-евтино е да си откриваш грешките сам.

И последно – длъжни сме да мислим за когото има нужда и това е безспорно. Но в същото време, трябва да мислим и за този, който има голям потенциал, защото растежът и прогресът идват и от физическите лица, които

имат най-голям потенциал да растат и да формират данък добавена стойност.

И наистина последно, разговорът няма да е честен, ако не коментираме и ефекта от европейските пари върху всички останали неевропейски средства. В началото коментирахме, че колкото и да са много оперативните програми, те са малка част от цялото публично финансиране. Тези пари имат ефект на заразата на професионален език, но без негативни комутации, тук говорим за точно обратното – за харченето на останалите пари и това е част от ефекта. По-бавен е отколкото ми се иска. Наблюдавам в администрациите - в началото се работеше с два различни стандарта, това са европейски пари, тук внимаваме много, тук гледаме по три пъти. По-високите стандарти на харчене на едните пари се прехвърлят върху другите. Давам конкретен пример – преди години започнахме с предварителен контрол по отношение на процедурите за обществени поръчки, които се финансират със средства от ЕС. Агенцията за обществени поръчки проверяваше документацията, като това не е 100% гаранция грешката да се хване предварително, но безспорно имаше добър ефект. Сега, това е призив към народните представители- най-добрият вариант е предварителният контрол да е на случаен принцип по отношение на всички процедури, защото бюджетните пари не струват по-малко от европейските и не са ни по-малко скъпи. Нека се проверяват на лотариен принцип процедурите. Така всеки възложител ще бъде нащрек.

С това ще приключа, защото считам, че говорих твърде много. Благодаря за вниманието!

3.Основната част от европейските фондове – в подкрепа на реалния бизнес

Най-негативните моменти от изминалия програмен период бяха свързани с изискванията за отчетност

Васил Велев
Председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България

От името на членовете на АИКБ бих искал да благодаря за отправената покана и възможността да споделим опита на Асоциацията и на нашите членове при работа по проекти за изтеклия финансов период, както и визията и перспективите, които европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) разкриват пред българския бизнес до 2020 г.

Представители на Асоциацията участваха активно - и продължават да участват, в Комитетите за наблюдение на оперативните програми, в работни групи за обсъждане на нови инструменти за реализиране на програмите, както и в нормотворческия процес чрез даване на становища и предложения за нормативни изменения и допълнения. Направихме анализ на участието на бизнеса в отделните оперативни програми, още веднъж събрахме различни становища и мнения на нашите представители в комитетите, за да дадем обективна оценка на изминалия програмен период 2007 – 2014 г. Европейските фондове са важен инструмент за:

- ✓ Модернизиране на българската икономика и администрация;
- ✓ Подобряване на бизнес средата;
- ✓ Въвеждане на технологично нови процеси;
- ✓ Насърчаване използването на високотехнологични и енергоикономични машини;
- ✓ Повишаване квалификацията на работната сила;
- ✓ Подкрепа за предприемачеството, малкия бизнес и земеделските стопани;
- ✓ Първите стъпки за създаване на мост между образованието и бизнеса;
- ✓ Нова и подобрена инфраструктура;
- ✓ Изграждане и повишаване капацитета на неправителствения сектор, включително на социалните партньори за подобряване на социално - икономическата политика;
- ✓ Планиране и реализиране посредством съвместни действия на държавата и социалните партньори на политики за подобряване на различни аспекти на бизнес климата и пазара на труда.

Въпреки че през годините работихме с различни екипи в министерствата, можем да кажем, че беше налице приемственост и последователност в прилагането на принципите на управление и изпълнение на програмите. В много отношения бизнесът участваше непосредствено в изпълнението и контрола на оперативните програми, като носеше и отговорността да

допринесе за повишаване качеството и устойчивостта на реализираните проекти. В голяма степен сме удовлетворени от факта, че всяко едно от правителствата в този период до определена степен се е вслушвало в нашите предложения, като не малко от тях спомогнаха за прозрачното и навременно изпълнение на проектите. Предходният програмен период за всички нас беше урок по ефективност и ефикасност на използваните ресурси и време.

През годините се сблъскахме и с много трудности, някои от фирмите категорично зачеркнаха възможностите на оперативните програми, а други изцяло ориентираха бизнеса си на проектна база. За нас, като национално представителна работодателска организация, най-голямо значение имаха три програми: ОП „Развитие на човешките ресурис“, ОП „Конкурентоспособност“ и Програмата за развитие на селските райони. Косвено бизнесът допринесе и за изпълненито на големите инфраструктурни проекти по ОП „Регионално развитие“, ОП „Транспорт“ и ОП „Околна среда“. Трудно видяхме и намерихме своето място в ОП „Администартивен капацитет“, въпреки единичните успешно реализирани проекти от НПО и социални партньори.

Най-негативните моменти от изминалия програмен период бяха свързани с безумните изисквания за отчетност: тонове хартия, копия на оригинални документи, стотици папки с отчети, таблици, сметки, фактури, договори, лицензи, снимки, тръжна документация, всички лично подписани и какви ли не още други бюрократични изисквания, които намалиха желанието за кандидатстване и на най-големите ентусиасти.

Най-сериозният проблем бяха неоднозначните правила за инвестиране на европейските фондове, които се сменяха в движение, а бенефициентите плащаха и продължават да плащат в много случаи за грешките на държавната администрация. За съжаление, бизнесът, социалните партньори и неправителствените организации в повечето случаи ефективно платиха за подобни грешки, посредством наложени финансови корекции, за които има заведена лавина от дела. В случаите на държавни и общински бенефициенти, финансовите корекции бяха покрити от държавния бюджет.

На второ място - недостатъчно добро планиране на финансовите ресурси и приорититетните области за интервенции, често пренасочване на средства, особено през 2012 г. - от операции, по които бенефициент е бизнесът, към общински и публични бенефициенти, или от операции, които са насочени към директно реализиране на целите на съответната оперативна програма към постигането на относително несвързани с нея цели.

На трето място – недостатъчният административен капацитет и обучение на експертния ресурс в министерствата и агенциите, които имаха условията, почти необезпокоявано да експериментират „на гърба“ на бизнеса с неясни указания, чести промени в правилата и нормативната уредба, неразбиране на собствените правила, различно тълкуване, незнание и нерядко – отказ от съдействие.

Не можем да подминем и един общоевропейски проблем при усвояване на средствата по оперативните програми и това е „държавната помощ“. Все още ние не можем да дадем правилна оценка, защо правилата за държавна помощ в някои страни- членки помагат, а в държави като нашата - пречат на бизнеса. Не разбираме защо екипите на Управляващите органи и на

Министерство на финансите използват по- рестриктивен подход от този на Европейска комисия. Не разбираме защо своевременно не се използват възможностите за „групово освобождаване“, „нотифициране“ и „оценка на критериите за наличие или не на държавна помощ“. Разбира се, проблемите, свързани с режима на държавни помощи в известна степен произтичат и от правилата, наложени от самата ЕК, но и тук ни се струва, че е възможен по-качествен диалог с Комисията.

През предходния програмен период бяхме свидетели на хиляди финансови корекции, като считаме, че много от тях бяха и в следствие на пропуски в самата администрация и често ненавременна комуникация с комисията или с бенефициентите. И не на последно място, изразяваме огорчението си от остротата и предубедеността на одитите, които се извършиха през периода, най-вече от експерти на европейските одитиращи органи. Много фирми загубиха доверие в началото на програмния период в българските институции, когато не намериха подкрепа за доказване на своята правота и прозрачност на действията си. Българските бенефициенти бяха възприемани като виновни до доказване на противното, а не обратното. За сметка на това сме свидетели на много случаи, при които определени фирми и техните собственици, въпреки очевидна вина, не бяха признати за виновни от българския съд и негативната оценка на тези процеси от страна на ЕК сложи под общ знаменател и много фирми, които работят честно и спазват правилата.

Имаше и доста предизвикателства пред планиране на дейността на самите фирми, тъй като от подаването до одобрението на проекта минаваше доста дълъг период, който обезсмисляше реализирането на проектите, плащанията се извършваха бавно, непрекъснато се искаха нови документи и други административни проблеми. Имаме притеснението, че този проблем не е преодолян и ще се повтори. По конкретно, бихме искали да отразим и някои специфики по отделните програми, извън общите проблеми: ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”- липсата на достатъчен капацитет по разработване, изпълнение, управление, мониторинг и отчитане на подобен род проекти, както при кандидатите, така и в съответните администрации, особено в началото на периода. Такъв се формираше в движение. При съществуващата сега централизация при подготовката и реализацията на програмите и схемите не винаги се отчитат конкретните регионални потребности.

Широко разпространено е мнението за некомпетентност, необективност и непрозрачност в процедурата на оценяване на кандидатите, то не се променя и за новия програмен период, предвид изключително високите изисквания заложени по първата грантова схема на министерството. Голяма част от грантовите схеми имаха неясни и неудачно разработени критерии за оценка на проектните предложения, в резултат на което грантовете бяха получени от странни консорциуми (в много от случаите, съставени от консултанти), а не от предприятия от реалния сектор.

АИКБ като представител на реалния бизнес изразява своята неудовлетвореност от факта, че средствата по ОП „Конкурентоспособност“ в основната си част не достигнаха до реалния производствен сектор. Като

изключим няколкото грантови схеми, основни насочени към технологична модернизация, останалите средства по програмата бяха насочени към публични бенефициенти и имат съмнителна стойност за генерирането на растеж и конкурентоспособност, например:

✓ Пренасочените средства за изграждането на технопарк са реална загуба за българския бизнес. За съжаление, това пренасочване на средства продължава и през този планов период. АИКБ неднократно е предлагала средствата по програмата да се предоставят за реално насърчаване на конкурентоспособността на всички български предприятия;

✓ Пренасочването на средства за финансирането на газова връзка със Сърбия също е загуба за реалния производствен сектор, тъй като подобни проекти следва да се финансират от ОП Регионално развитие, а не от едната от двете програми, по които българския бизнес може да бъде бенефициент;

✓ Създаването на гаранционен фонд по JEREMIE за съжаление оправда всички опасения на АИКБ – все по-чести бяха случаите, в които банките, администриращи фонда, реализираха собствена търговска политика, като поставяха множество допълнителни условия на фирмите, за да им бъдат отпуснати средства от него.

ОП „Регионално развитие"- идентифицирани са множество проблеми, възпрепятстващи подготовката и подаването на проекти по схема за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.2- 01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради". Изискванията и формите бяха твърде усложнени и завишени. Забавяне стартирането на обществени поръчки, поради липсата на достатъчно кандидати, или оспорване на процедурите. 280 проекта са обжалвани, като най – голям е броя в Агенция „Пътна инфраструктура", Министерство на здравеопазването и др. Закъсненията са от 3 до 9 месеца.

ОП „Транспорт" - програмата - отличник за периода 2007 - 2013 г. Независимо от първоначалното изоставане, благодарение на ясно определените и защитени пред ЕК приоритети по развитието на базовата транспортна инфраструктура, проблемите бяха бързо преодолени, институциите работиха в синхрон.

В тази връзка следва да бъдат посрещнати и удачно управлявани следните предизвикателства:

✓ По отношение на железопътния транспорт има нужда от рехабилитации на връзките между различните пристанища включително и връзките река – море;

✓ Има нужда от разработка на иновации и технологии за обработка в пристанищата (обезпрашаване, скорост на товарене и разтоварване и т.н.);

✓ Трябва да се извърши подготовката за развитие на пристанищата - екологична оценка, икономически анализ на потенциала за обслужване на товари, подготвяне на нормативна и административна основа за строеж на нови терминали за насипни и контейнеризирани товари. Това трябва да бъде извършено от администрацията и тогава да се привлекат инвеститори (съответно при такава подготовка ще има и възможност за избор на най-добрия между кандидатите за инвеститор, поради значително увеличаване на привлекателността на инвестицията). В момента бизнес климатът не е

привлекателен за сериозни инвеститори.

ОП „Околна среда”- по програмата изпълнението на дейностите се възлага чрез провеждане на процедури за избор на изпълнител по Закона за обществени поръчки (ЗОП). ЗОП, обаче, има много несъвършенства, които предполагат забавяне на избора и началото на същинските строителни работи. Не бива да пропускаме и факта, че самият закон беше променян няколкократно, като тези промени по никакъв начин не го подобриха, напротив – усложниха процеса на реализация на една обществеан поръчка. При строителството се съблюдават разпоредбите на Закона за устройство на територията (ЗУТ), който също крие „подводни камъни“, които са в състояние да причинят забавяне в процеса. Това би могло да се превъзмогне чрез изменения в ЗУТ, които да опростят редица тежки административни процедури, например свързани с липсата на яснота по отношение на т. нар. „съществено изменение в проекта“.

Необходимо е създаване на мобилно звено към МОСВ, което да комуникира добрите практики и стандарти и на място да подпомага бенефициентите с методически указания, планово и при необходимост.

ОП „Развитие на човешките ресурси”- една от двете програми (заедно с ОП „Конкурентоспособност“), която допуска предприятията като бенефициенти. Ето защо, тя е от особена важност за АИКБ. През предходния програмен период се очертаха следните предизвикателства:

✓ Основната част от грантовите схеми за бизнеса се регулират по режим на държавна помощ „де минимис“, което чувствително ограничава обхвата на потенциалните бенефициенти. Считаме, че са налице възможности в този програмен период Управляващият орган да започне да използва възможностите за групово освобождаване и нотифициране на помощите още в началото на периода, което изисква много добро планиране на следващите операции;

✓ За съжаление, всички грантови схеми съдържат като условие за допустимост предприятието да не е съкращавало работници и служители – условие, което беше, но и продължава да бъде трудно изпълнимо, особено в условията на криза. Настоящите процедури по новата програма не се разграничават от това правило;

✓ Както бе отбелязано и при други оперативни програми, и в тази бе извършено прехвърляне на сериозен размер средства от мерки, насочени към частни бенефициенти към публични бенефициенти. Голяма част от средствата за предоставяне на грантови схеми на предприятията бяха пренасочени към друга ос, която финансира временната заетост на безработни лица (основно осигурявана от общините и от областни администрации). АИКБ счита това за неправилно.

✓ ОП не успя да се справи с проблема на „професионалните безработни“;

✓ Разкриха се множество пропуски в нормативната уредба при изпълнение на по- големи проекти от страна на частни бенефициенти – основно при схемата за съвместни действия на социалните партньори;

✓ Неправителствените организации бяха напълно изключени от мерките за извънкласна работа по схемите, администрирани от МЗ, МОМН, въпреки доказаната им ефективност в организирането на подобни занимания.

Програма за развитие на селските райони Програмата е изключително атрактивна за заетите в областта на селското стопанство и диверсификацята на земеделските дейности. Притеснява ни факта, че през изминалия програмен период основно облагодетелствани от програмата бяха големите земеделски производители, а малките производители и кооперациите трудно покриваха всички изисквания. През цялото изпълнение на програмата съществуваше подозрението за непрозрачност и множество нарушения при изпълнението й.

Оперативна програма за развитие на рибарство и аквакултури- независимо от възможностите на България като дадености, вместо да се издигне в приоритетен, браншът е поставен в изключително неблагоприятна и тежка ситуация, поради която непрекъснато стагнира. Стартирането на програмата беше забавено значително, а причините за нейната непопулярност се коренят в липсата на адекватна политика от страна на държаната администрация към бранша като цяло, тежка нормативна уредба, множество лицензионни режими, тежки процедури за кандидатстване и като цяло свръх бюрократичност на всички нива.

ОП „Административен капацитет"- въпреки поетия ангажимент да бъде обявена специална операция за социалните партньори в рамките на ОП, това не беше направено. Средствата, насочени към структурите на организираното гражданско общество бяха усвоени още в началото на програмния период и към тях не бяха алоцирани нови, въпреки големия интерес. В процеса на усвояването бяха установени множество проблеми и пропуски, включително абсурдни изисквания при отчитане на проектите от страна на УО, като например – отчитане на всеки кламер или лист, дали са били използвани за проекта.

И накрая, бихме искали да отправим няколко препоръки, които въпреки че сме поставяли в дневния ред на редица дискусии, все още не са намерили своето решение:

1. През период 2014 - 2020 г. да се отдели сериозно внимание, включително посредством отделянето на квоти за бизнеса, средствата в които не могат да бъдат алоцирани, за проекти свързани с:

✓ Създаването на базова инфраструктура;

✓ Грантовите схеми, насочени към частни бенефициенти.

2. Да се предвиди бърз ред за обжалване на актове пред Административния съд или ускорена процедура. Това бе предлагано от АИКБ няколкократно при разглеждане на новия закон за управелние на средствдата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, но не намери подкрепа от страна на държавната администрация.

3. Да се увеличи размерът на допустимия аванс за частните бенефициенти, както и да се предвидят по-разнообразни, гъвкави и свързани с малко разходи инструменти за гарантиране на авансовите плащания – като застраховки, записи на заповед и др.

4. Прецизно администриране на регистъра за държавни помощи, с отразяване на верифицирани разходи (а не на сертифицирани такива) в реално време.

5. Максимално опростяване и стандартизиране на процедурите по

изготвяне, подаване, оценяване на проектите и отчитане на тяхното изпълнение. Правилна стъпка в тази насока е въведена с електронното подаване на проектите, но улеснението би било голямо, ако всички процеси се дигитализират. От друга страна и този процес беше побългарен, като подаването на поректите се извършва с електронен подпис, вместо с добре познатите в европа ПИК кодове, които идентифицират бенефициента и веднъж регистрирал се може да кандидатства за различни програми без да прави допълнителна регистрация. При грантовите схеми – при оценяване да се създава лист от резервни проекти, които да заемат мястото на одобрени проекти, при които не е подписан договор, поради невярно декларирано обстоятелство. На всеки етап от процеса да има лесни и ясни процедури за установяване и отстраняване на технически пропуски. Ръководството за бенефициента да е готово едновременно с Насоките за кандидатстване, така е при всички европейски програми, за да може кандидатите да „не си фантазират“ процедури и процеси, които трябва да опишат, а да посочат как ще организират изпълнението на проекта при вече зададени правила.

6. При стартиране изпълнението на договори по дадена схема (особено тези, към които интересът е голям) да се провеждат обучения от съответния ДО/МЗ относно практическото изпълнение и отчитане на договорите: промени в техническото изпълнение и бюджета на проекта; изисквания, документи и начин на провеждане на процедури за избор на изпълнители; отчитане на техническото и финансово изпълнение на договора/проекта; мониторинг от страна на ДО и др. подобни, които са от определящо значение за успешната им реализация. Да се провеждат и съвместни обучения, както на служителите при бенефициентите, отговорни за изпълнението на съответния договор, така и на служители на ДО/МЗ с цел уеднаквяване на подхода на работа, ясно дефиниране на правата и отговорностите и на двете заинтересовани среди, за да не се допуска субективизъм.

7. Би било добре в оценката да се включат независими експерти с изграден в обществото авторитет за тяхната компетентност и добросъвестност. Още по-добре би било проектите да се разперделят електронно на случаен принцип между независими експерти.

8. АИКБ настоява през следващия програмен период основната част от средствата по оперативните програми да се насочат към грантови схеми в подкрепа на реалния бизнес, като се сведат до минимум средствата, насочени към финансови инструменти.

9. Обсъждане, обучение, подобряване на комуникацията в областта на държавните помощи и либерализиране на режима им, наложен от страна на МФ. Ние сме готови да участваме в реални дискусии и обучения по темата, за да намалим тежестта на този инструмент върху бизнеса и върху неправителствения сектор, а и върху социалните партньори. АИКБ в свое становище вече има възможността да представи и много по- конкретни препоръки за изпълнението на програмите през новия програмен период. Искаме да изразим изцяло готовността си в най-конструктивен дух да обсъдим отделни проблеми и препоръки с всеки от Управляващите органи, както и сме отворени към дискусии за намиране на най-оптималния и полезен за бизнеса резултат.

Надявам се, че всички сте съгласни, че икономиката е в основата на развитието на една държава, от добре функциониращата икономика и нейното развитие зависи създаването на работни места, намаляване на социално слабите, повече пари за образование и здравеопазване и т.н.

В заключение, искаме да приветстваме иновативните решения, предложени през настоящия програмен период в областта на финансовия инженеринг и създаването на фонд на фондовете – едно добро решение. Искаме и да предупредим, че ЕСИФ не трябва и не могат да заменят традиционните инвестиции и че трябва да се вземат активни мерки против пристрастяването към финансиране от ЕС при извършването на публични инвестиции. За целта следва да се засили ролята на капиталовите пазари като алтернативен финансов механизъм, включително и за финансиране на инфраструктурни проекти. Пожелаваме успех на всички оперативни програми в новия период 2014 -2020 и се надяваме гласът на бизнеса да намери по-ярко изражение при одобрение на новите процедури.

Подехме кампания срещу прекомерната бюрокрация

Финансовият инженеринг е бъдещето на кохезионната политика на ЕС

Андрей Новаков
Евродепутат
Член на Комисията по бюджетен контрол на Европейския парламент

България е внесла в общия европейски бюджет през 2014 г. 405 млн. евро, а е получила за същия този период 2 млрд. 250 млн. евро, тоест пет пъти и половина повече, отколкото е дала. Данните са очевидни и не подлежат на друг прочит- печелим много повече, отколкото внасяме. Само за тази година инвестициите, които сме получили от европейските фондове се равняват на почти 4 % от БВП.

Ето няколко примери за това къде се намираме. За първите седем години от своето членство много от другите държави- членки на ЕС дори не са се доближавали до това, което правим в момента. По данни на Европейската комисия усвояваме 90% от фондовете. Държави като Гърция и Италия за първите си седем години не са стигали дори половината на това, което правим ние.

Неотдавна посетих заедно с председателя на Комисията по бюджетен контрол в ЕП, в която работя, областта Западна Померания в Германия. Целта бе да се проверят няколко проекта там. Процентната грешка по усвояването на средства от Европейския социален фонд бе 16. В България за същия период- 2014 г., процентната грешка е 1,2. Страната ни бе посочена сред тези, които бележат напредък по коригиращи мерки и в доклада на Европейската сметна палата. Тоест преди да се наложи, грешките са намерени и коригирани, за да се минимизира тяхната вреда.

Аз вярвам и ще продължавам да настоявам за това от трибуната на Европарламента, че държавите- бенефициенти трябва да бъдат проверявани на базата на това как се представят при ползването на европейските средства. Тези, които се представят добре, не злоупотребяват и имат нисък процент на грешки, трябва да бъдат проверявани по-малко. Защото се получава така, че например едно министерство у нас като бенефициент по проект, през 20 на сто от времето, в което трябва да го изпълнява, се занимава да го отчита. Това е прекомерна бюрокрация и е една от причините да подемем кампания за намаляването ѝ в ЕП. Много бенефициенти в държавите- членки, не само в България, предпочитат да изтеглят банков кредит и да плащат лихва, отколкото да се занимават с консултанти и да извървят дългата и сложна порцедура, когато понякога има по европейските програми.

ЕС и България според мен преминават от финансиране на желанията към

финансиране на нуждите. Това означава бюджет, базиран на резултатите и контрол, базиран на риска. Тоест в края на финансовия период няма да е достатъчно да отчетем брой реализирани проекти и обучени хора, а това какво сме постигнали. Същото е с риска и с контрола.

Ако България ще бъде първообраза на това, което ще се случва с кохезонната политика на ЕС занапред, то все по-малко ще трябва да са пречките пред един проект. Не да се обяснява каква ще е точно инфраструктурата и какъв цвят ще е оградата, а бенефициентът да се аргументира защо му е необходим проекта- иска да направи път, за да спасява животи, да пести изхвърлени вредни емисии в околната среда, да пести време на хората – това трябва да е предостатъчно. Не да хабиш време, ресурси и усилия за разработване на проект, който не е ясно дали ще бъде реализиран след това.

И накрая една смела прогноза- планът „Юнкер“ е първообразът на бъдещата кохезионна политика на ЕС. Вицепремиерът Дончев прогнозира тук, че ако досега имаме 10% финансов инженеринг в политиката на сближаване, тя ще скочи два или три пъти. Според мен тя ще бъде над половината от европейските инвестиции. Защото ако тук, в България си говорим кога ще получим още средства за проекти, хората на запад от София питат докога ще дават. Затова се търси баланс между чисто дълговите инструменти с лихви по тях и чисто грантовите, които се получавт безвъзмездно. В плана „Юнкер“ виждаме следното: получаваш на преференциални цени дългов инструмент, по който почти не плащаш лихви, за да имаш покритие за риска, ако проектът ти е рисков. Да сме живи и здрави след 2020 – 2022 г. да видим дали това ще се реализира.

5. Приложение

Томислав Дончев,
Вицепремиер по европейските фондове и икономическата политика

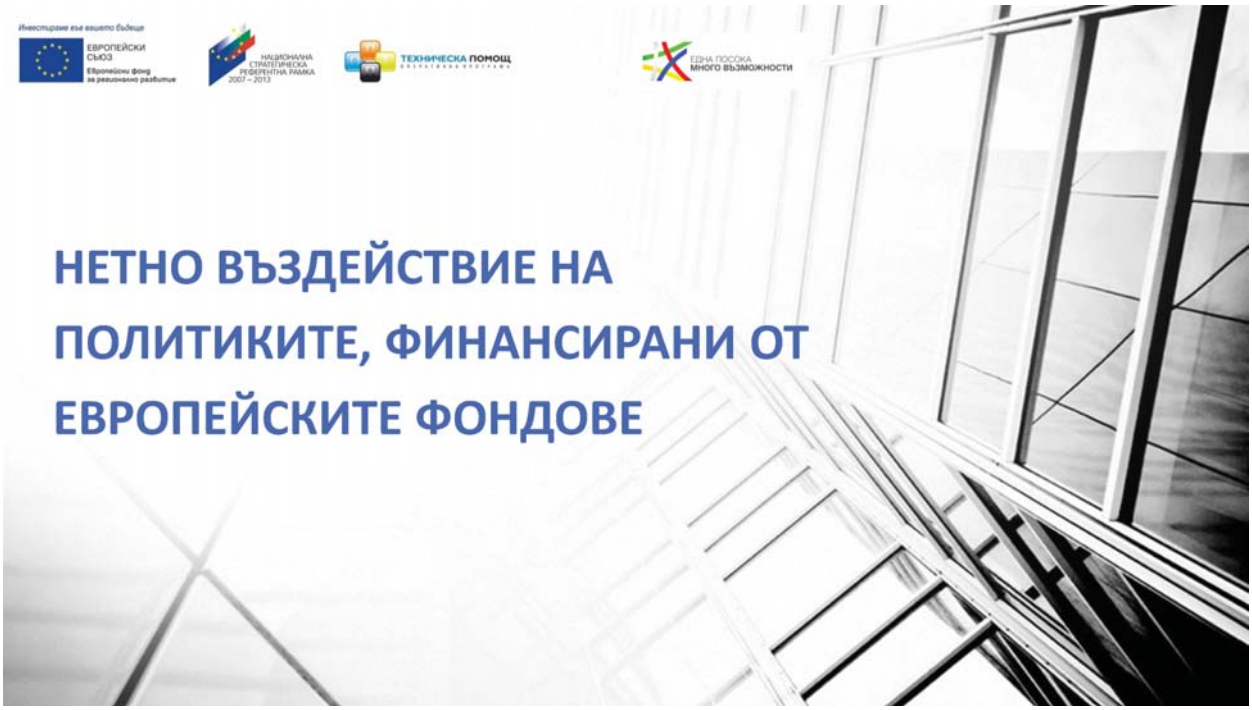

Структурните фондове и Кохезионният фонд са основен фактор, който подкрепя икономиката на България и допринася за намаляване на различията между българските региони и тези на развитите държави-членки на ЕС.

Финансирането по линия на Кохезионната политика в България възлиза на 80% от публичните инвестиции. Все пак, страната далеч не е сред първите по този показател – за сравнение, в Словакия това финансиране представлява 92% от публичните инвестиции, а в Унгария – 88%.

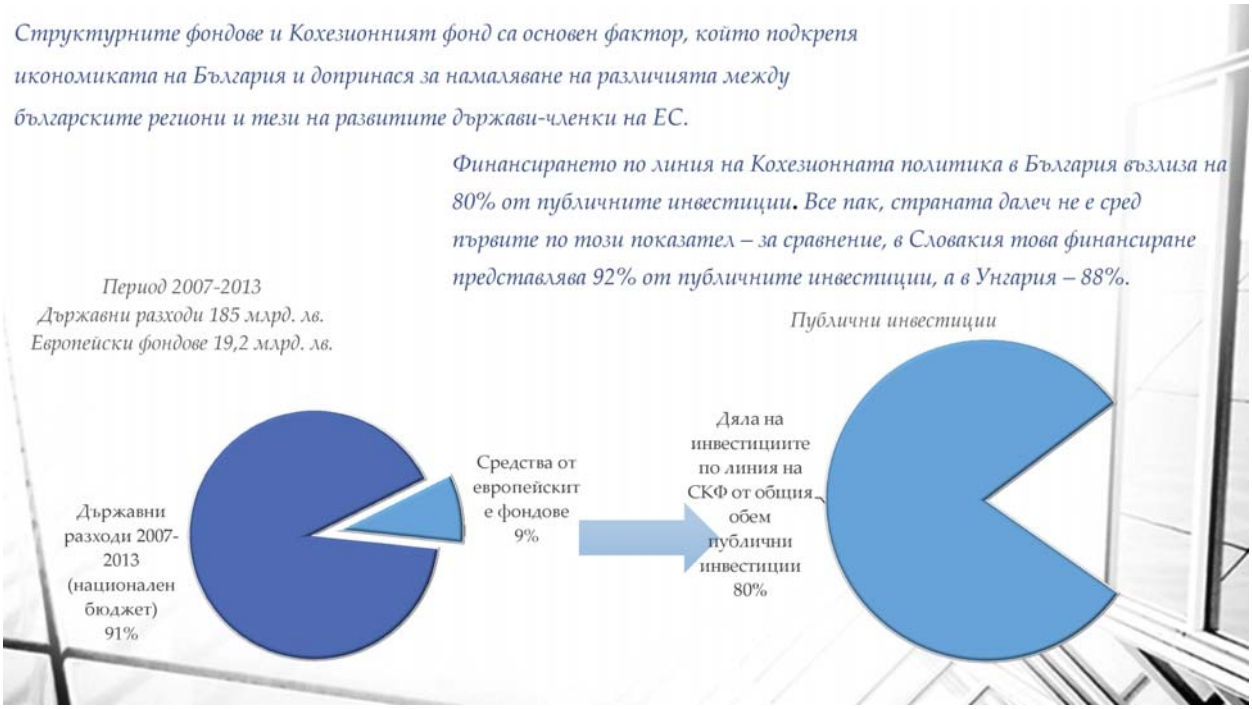

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА РАЗХОДВАНИТЕ СРЕДСТВА 2007-2013 ПО ТИПОВЕ ИНВЕСТИЦИИ
водна инфраструктура 13,2%
биологично разнообразие 1,1%
екология и биологично земеделие 4,7%
селско стопанство и рибарство 1,6%
техническа помощ 0,4%
транспортна инфраструктура 20,5%
туризъм 1,3%
местно и регионално развитие 18,8%
иновации 9,1%
инвестиции в развитие на бизнеса 12,2%
административен капацитет 1,5%
образование и пазар на труда 12,7%
инфраструктура за отпадъци 3,0%
Европейските структурни и инвестиционни фондове дават възможност за микс от инвестиции, който променя социалното и икономическо развитие на страната.

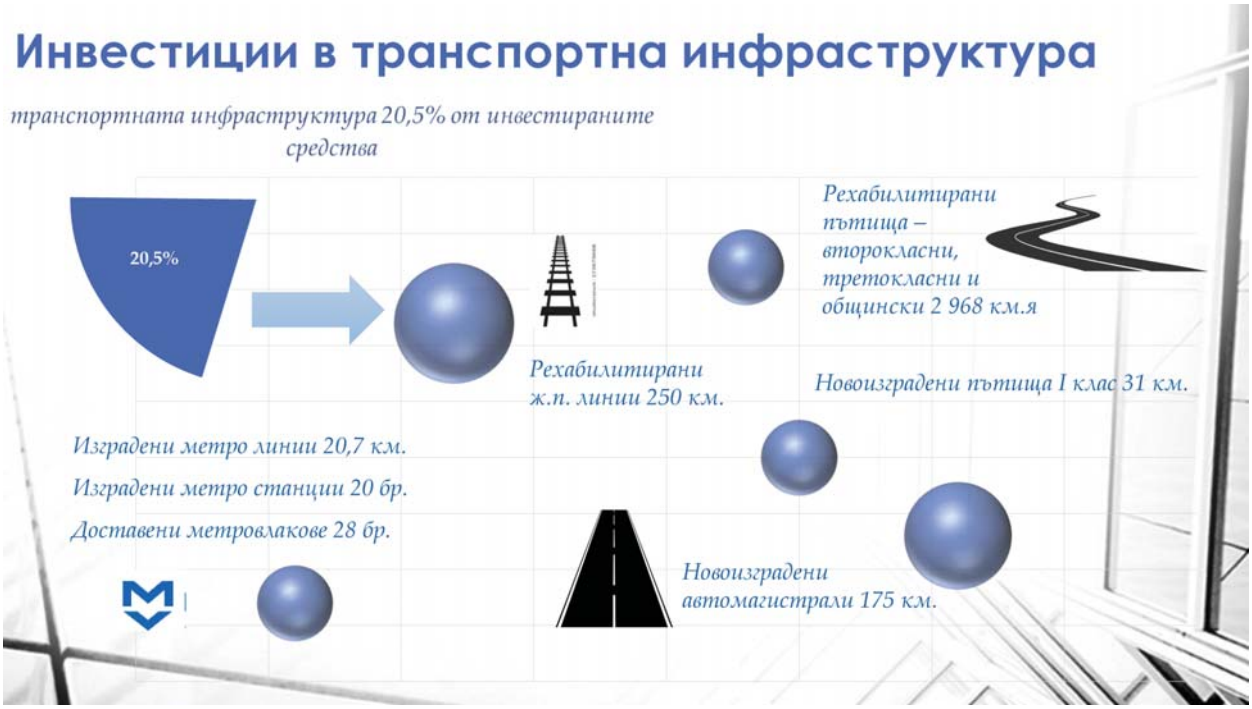
Инвестиции в транспортна инфраструктура
транспортната инфраструктура 20,5% от инвестираните средства
20,5%
Рехабилитирани пътища – второкласни, третокласни и общински 2 968 км.я
Рехабилитирани ж.п. линии 250 км.
Новоизградени пътища I клас 31 км.
Изградени метро линии 20,7 км.
Изградени метро станции 20 бр.
Доставени метровлакове 28 бр.
Новоизградени автомагистрали 175 км.

Инвестиции в местно и регионално развитие (1)

Инвестициите в местно и регионално развитие са 18,8% от разходваните средства

Модернизация на градския транспорт в 7-те най-големи града на страната

Доставени трамвайни мотриси 20 бр.

Доставени автобуси 314 бр.

Доставени тролейбуси 114 бр.

Население, което ползва обновената градска среда - над 3 200 000 души

Изградени/рехабилитирани паркове, зелени площи, детски площадки - над 3 000 000 кв. м.

Изградени пешеходни зони, велоалеи, тротоари - над 821 000 кв. м

Осигурени паркоместа в близост до възловите транспортни точки на периферните градски зони - 3 256 бр.

Подобрена инфраструктура на здравеопазването – 14 бр.

Пациенти ползващи подобрената здравна инфраструктура - 100 413 души

Инвестиции в местно и регионално развитие (2)

Подобрена инфраструктура в сферата на културата – 72 бр.

Създадени/обновени спорни съоръжения в селски райони - 308 бр.

Население, което ползва подобрени услуги в резултат от инвестиции в селските райони - над 1 120 000 души

Население, което ползва обновените сгради на образователната, социална и културна инфраструктура в градовете - над 2 500 000 души

Икономия на енергия в резултат от обновяване на сградите - над 173 000 MWh

Развити туристически атракции/обекти - 109 бр.

Допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции - 96 093 души

Подобрена образователна инфраструктура – 585 бр.

Инвестициите в местно и регионално развитие са 18,8% от разходваните средства

Инвестиции във водна инфраструктура и отпадъци

Изградена/реконструирана ВиК мрежа - 2 405,35 км.

Население, което ползва новоизградената или реконструирана/рехабилитирана ВиК мрежа – 466 000 души

Изградени / реконструирани пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) – 37 бр.

Население, което се обслужва от новоизградени/рехабилитирани пречиствателни станции – 409 000 души

Регионални системи за управление на отпадъците- 7 бр.

Население, обслужвано от регионални системи за управление на отпадъците - 2 073 002 души

Ефекти:

- *подобрено състояние на водните обекти;*
- *увеличаване на броя на домакинствата включени към канализационна мрежа и пречистване;*
- *осигурено екологосъобразно обезвреждане на отпадъците на 1/3 от населението на страната.*

Инвестиции в образование и пазар на труда (1)

Ученици, ползващи подобрената образователна инфраструктура - 246 325 души

Учители/преподаватели, включени в програми за обучение и повишаване на квалификацията - над 35 500 души

Ученици и студенти са взели участие в практики в реална работна среда: над 125 500

Училищни -29 098

Студентски -96 546

Инвестициите в човешки капитал са 12,7% от разходваните средства

Подкрепени докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени - 5 325 от тях вече завършили – 2 200

Подпомогнати образователни институции, предлагащи програми за интегриране на деца със специални образователни потребности (СОП) - 450

В резултат, на което интегрирани деца със СОП – 7 000

Инвестиции в образование и пазар на труда (2)

Лица, участвали в мерки, насочени към превенция на ранното отпадане от училище - над 161 000

Учениците, отпаднали от училище, които отново са интегрирани в образователната система - близо 33 000

Училища, които са получили подкрепа да въведат извънкласни дейности - 3 300

Децата, участвали в извънкласни дейности - 790 953

Ученици, участвали в програми за професионално ориентиране и кариерно развитие - над 388 000

Студенти, включени в програми за дистанционно обучение - над 27 000

Лица, завършили програми за огрaмотяване на възрастни - над 15 000

Инвестициите в човешки капитал са 12,7% от разходваните средства

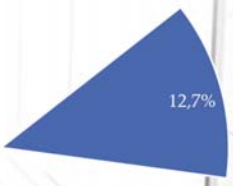

Инвестиции в образование и пазар на труда (3)

Безработни лица, получили посреднически услуги- близо 156 000

Безработни лица, започнали работа-над 52 000

Безработни лица, включени в обучение за придобиване и повишаване на професионалната квалификация - над 69 000

От тях включени в заетост след обучението - 65 646

Безработни лица, започнали работа в сферата на социалната икономика-7 788

Безработни лица, започнали работа след осигуряване на грижа в семейна среда за техни деца и близки-1 757

Заети лица, включени в обучение за подобряване на ефективността на работната сила- над 322 000

Инвестициите в човешки капитал са 12,7% от разходваните средства

Инвестиции в развитие на бизнеса (1)

Инвестициите в развитието на бизнеса са 12,2% от разходваните средства

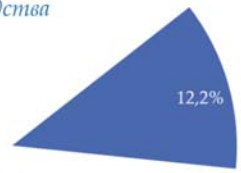

Над една четврт от финансираните проекти в периода 2007-2013 са с бенефициент бизнес организации (26,8%)

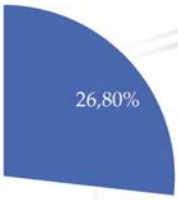

Създадени работни места в резултат на директни инвестиции в предприятия - 6 434 бр.

Научно изследователски и развойни проекти - 185 бр.

Проекти за сътрудничество предприятия – изследователски институции - 108 бр.

Проекти за подобряване на ИКТ в предприятията - 358 бр.

Подкрепени проекти за инвестиции в предприятия - 1222 бр.

Проекти за въвеждане на възобновяеми енергийни източници в предприятия - 244 бр.

Проекти в подкрепа на бизнеса, предприемачеството и новите технологии- 1747 бр.

Инвестиции в стартиращи предприятия - 170 бр.

на стойност - 14,71 млн. €

Инвестиции в развитие на бизнеса (2)

Инвестициите в развитието на бизнеса са 12,2% от разходваните средства

Предоставени кредити на МСП, благодарение на инструмента за гаранции- 4851 бр., на стойност над 322 млн. €

Предоставени нисколихвени кредити със средна стойност на лихвите 3,97% спрямо 8,31% пазарна лихва - 2960 бр. на стойност над 376 млн. €

Инвестиции в туризъм, чрез създаване на микропредприятия - 56 млн. €

Развити туристически атракции/обекти -109 бр.

Допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции-96 093 души

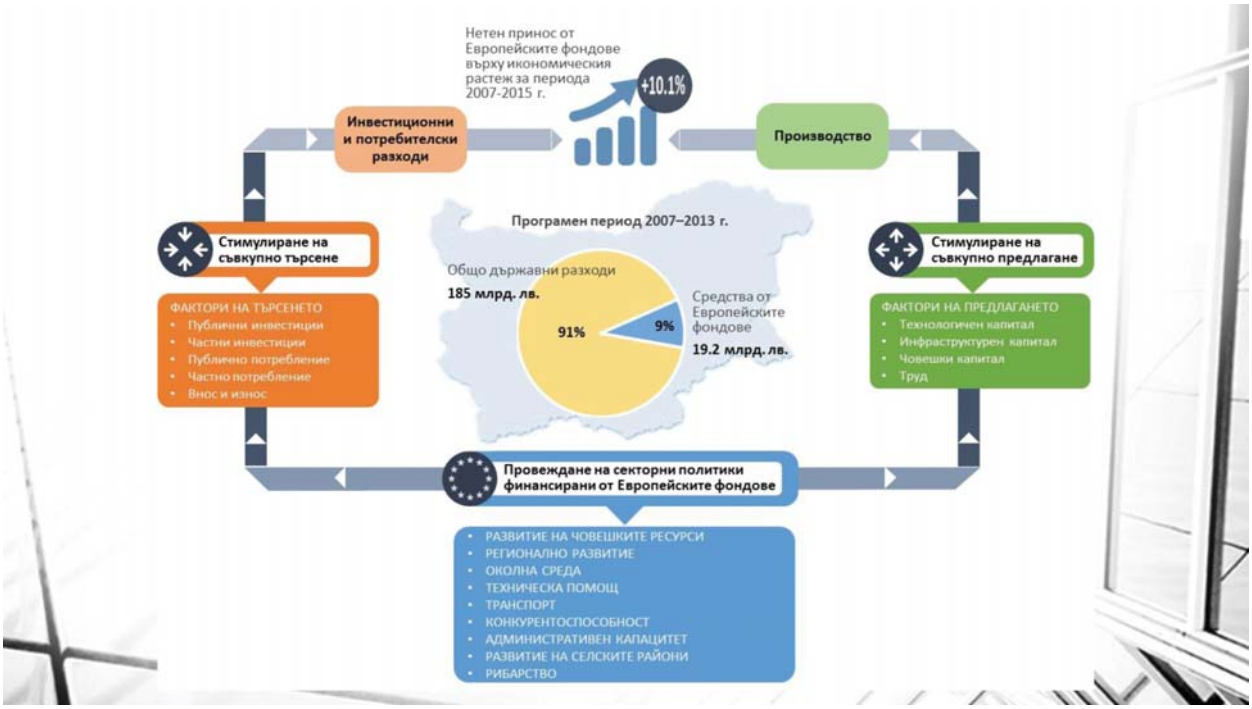

Нетният ефект от прилагането на СКФ върху българската икономика е положителен като реалният БВП е с 10.1% по-висок за периода 2010-2015 г., отколкото в сценарий, в който България не разполагала с еврофондовете.

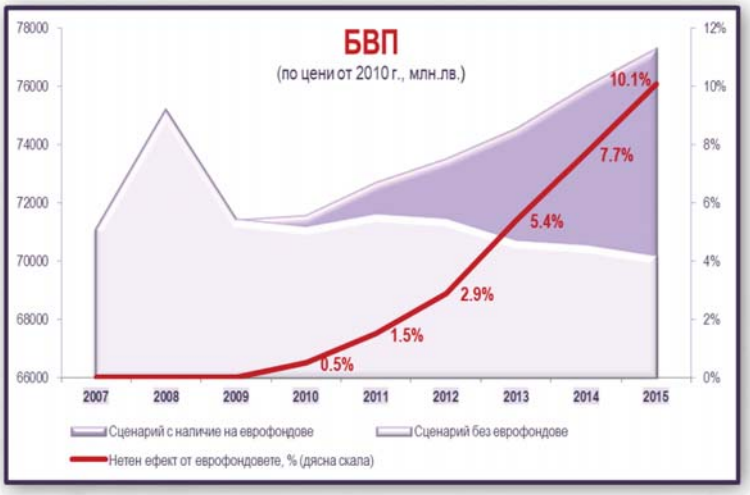

С оглед на реализираните темпове на растеж през последните години наблюдаваме, че СКФ имат ключово значение за възстановяването на българската икономика от настъпилата през 2009-2010 г. финансова и икономическа криза.

Към края на 2015 г. натрупаният ефект върху бюджетния баланс е в размер на 1.5 пр. п. от БВП.

Силно положително дългосрочно въздействие върху българската икономика има кумулативното нарастване на обема на частните инвестиции - с 32.8% към края на 2015 г. спрямо сценария, в който отсъстват интервенциите по линия на СКФ.

Положително нетно въздействие от еврофондовете върху бизнес индикаторите на предприятията на национално ниво

(% разлика в изменението за период 2012-2014 спрямо период 2005-2007 между общините с ниски и тези с високи нива на инвестициите по линия на еврофондовете)

По-интензивното участие в европейските програми води до по-добро бизнес развитие в сравнение с регионите с по-слабо използване на европейските средства!

Ефектите върху бизнеса са значителни, особено в селското стопанство и преработващата промишленост.

Промяната е много по-значителна за бизнеса в селските райони:

- +43% • повече предприятия в общините с по-интензивно участие в европрограмите
- +73% • повече реализирани инвестиции в ДМА
- +68% • по-високи нива на разходите за възнаграждения
- +31% • по-големи нетни приходи от продажба

Положително нетно въздействие от еврофондовете върху бизнес индикаторите на предприятията

На национално ниво положителният нетен ефект върху бизнес индикаторите на предприятията в резултат на активизираната от еврофондовете икономическа дейност се свежда до:

- *35% по-високи нива на инвестициите във фирмите*
- *24% увеличение в разходите за възнаграждения*
- *20% нарастване в произведената продукция на предприятията*
- *11% нарастване на приходите от дейността*
- *4% по-голяма печалба*

Промяната е много по-значителна за бизнеса в селските райони:

Нетни ефекти върху предприятията в селските райони

- *47% повече предприятия в общините с по-интензивно участие в европрограмите*
- *73% повече реализирани инвестиции в ДМА*
- *68% по-високи нива на разходите за възнаграждения*
- *31% по-големи нетни приходи от продажба*

Пикът на нетния ефект върху публичните инвестиции е най-голям през 2013 г. - тогава те са с приблизително 121% по-голям обем, отколкото биха били без еврофондовете.

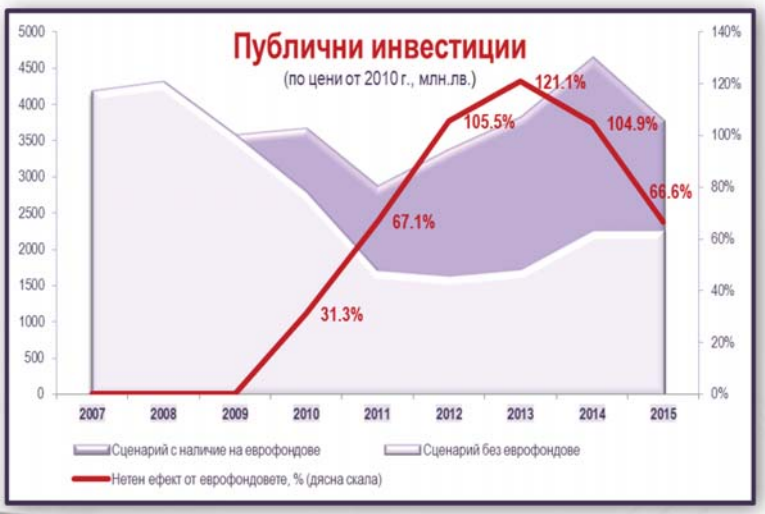

Към края на 2015 г. коефициентът на безработица в страната е с 6.2 процентни пункта по-нисък отколкото би бил без притока на европейски средства, което означава около 30% по-малко безработни

В същото време броят на заетите лица в икономиката нараства с 14.4% към края на 2015 г. спрямо сценария при липса на средства от ЕС (което означава близо 372 хил. заети повече).

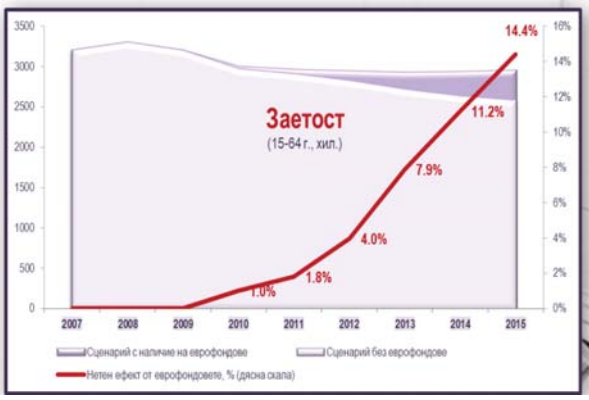

Към края на 2015 г. кумулативното увеличение на средната работна заплата в сравнение със сценария, в който СКФ не присъстват, се равнява на 9.6%. Увеличението на заплащането е един от факторите (заедно с нарастването на производството и заетостта), които обясняват и положителната динамика на частното потребление.

Кумулативно за края на 2015 г. частното потребление е по-високо с 12.3% в сравнение със сценария без еврофондовете.

За контакти:
Министерски съвет
Кабинет на заместник министър-председателя
по европейските фондове и икономическата политика
Тел.(+359 2) 940 20 65
E-mail: minister.eufunds@government.bg
Дирекция „Програмиране на средствата от ЕС"
Директор Добринка Кръстева
Тел.(+359 2) 940 24 24
E-mail: d.krasteva@government.bg

Участие на БАН в европейските програми

Проф. Евдокия Пашева,д.б.н.,
Главен научен секретар на БАН

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1869

В рамките на 7РП, CIP и COST БАН има подписани 275 проекта с общо финансиране над 31 млн. евро. Успеваемостта на учените от БАН при кандидатстване по рамковите програми достигна 32% при средно 20.5% за ЕС и 16.4% за България.

Тези факти демонстрират за пореден път големият научен и административен потенциал на Академията и утвърждават авторитета на БАН като търсен партньор за участие в големи международни научно-изследователски колективи.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1869

През 2013 г. бяха сключени договори на стойност 9,2 млн. евро за изпълнение на 54 нови проекта по Седма рамкова програма на ЕС за наука и технологично развитие (7РП), РП „Конкурентоспособност и иновации“ (CIP) и Програма COST (European Cooperation in Science and Technology). В таблицата са представени данните за броя на проектите и договореното финансиране по години за целия програмен период от 2007 до 2014 г.

	Подадени проекти (бр.)	Сключени споразумения за финансиране на проекти (бр.)	Договорено финансиране (млн. евро)
2007 г	200	25	1,1
2008 г.	100	49	5,9
2009 г.	127	29	2,4
2010 г.	68	32	4,1
2011 г	77	37	2,4
2012 г.	50	43	7,8
2013 г. -2014	40	54	9.2
ОБЩО за 2007-2014 г.	666	269	32,9
7РП	580	201 споразумения за 185 проекта	31.0
COST, CIP	86	90	1,9

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1869

- От данните личи, че най-голямо е участието в 7РП – с финансиране за 31 млн. евро. Трябва да подчертаем, че това представлява **1/3** от привлечените средства по програмата за България (общата сума привлечени средства по 7РП за България е **95** млн. евро). На второ място по значение е участието в съпътстващата Програма COST. Само през 2013 г. институтите на БАН са отчели присъединаване към 25 нови COST-акции.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1869

- БАН активно участва и в Програма „ЕВРАТОМ“ и Програма „Хора“.

- В резултат на изпълнението на проектите по рамковите програми и по програма „COST” в края на 2014 г. бяха отчетени следните резултати: 1600 публикации, 34 доклада на конференции, 8 патента, 4 трансфера (в т.ч. 3 трансфера в чужбина). Данните са с натрупване за периода 2007-2013 г. Те не са окончателни, тъй като почти половината от проектите по 7 РП и по-голямата част от проектите по COST и CIP не са приключили и ще можем да отчетем окончателните резултати от изпълнението им през следващите няколко години.

- Оформиха се няколко тематични направления по Програма „Сътрудничество“ на 7 РП, в които БАН има доказан потенциал и утвърден капацитет. Това са: информационни и комуникационни технологии, околна среда (вкл. климатични промени), енергетика, здравеопазване. Важно е да се отбележи, че част от успешните проекти по тематично направление здравеопазване, космос и сигурност са свързани с приложение на информационните и комуникационни технологии. Така направлението информационни и комуникационни технологии, заедно с направление околна среда и климатични промени се очертават като най-силните тематични направления на БАН в рамковите програми до момента.

Табл. 3		
I. СЪТРУДНИЧЕСТВО		12 117 459
Здравеопазване	1 142 005	
Храни, земеделие, биотехнологии	734 907	
Информационни и комуникационни технологии	3 394 395	
Нанонауки, нанотехнологии, нови материали и технологии	659 121	
Енергетика	1 295 527	
Околна среда вкл. климатични промени	3 323 080	
Социално-икономически и хуманитарни науки	471 162	
Космос, сигурност	1 097 262	
II. ХОРА		1 504 665
III. КАПАЦИТЕТИ		15 773 956
IV. ЕВРАТОМ		1 409 392
V. ДРУГИ		1 950 513
ОБЩО (I. – V.):		32 431 283

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
1869

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1869

Структура на участието на БАН в програма СЪТРУДНИЧЕСТВО- 7РП, към 31.12.2014г.

подпрограма	финансиране в евро	%
1- ЗДРАВЕ	1 142 005	9
2 -ХРАНИ, БИО	734907	6
3- ИКТ	3 394 395	28
4 - НАНО	659 121	6
5 - ЕНЕРГЕТИКА	1 295 527	11
6 -ОКОЛНА СРЕДА	3 323 080	27
7 -СОЦ-ИК, ХУМАНИТАРНИ	471 162	4
8 - КОСМОС, СИГУРНОСТ	1 097 262	9
СЪТРУДНИЧЕСТВО (общо)	12 117 459	100

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1869

► Стартираха три големи проекта, финансирани по 7РП на ЕК за научни изследвания и технологично развитие на обща стойност 10 млн. евро: Институт по информационни и комуникационни технологии, Институт по полимери, Институт по физика на твърдото тяло.

► По ОП „Конкурентоспособност“ бяха одобрени за финансиране общо 10 проекта на Институти от БАН по процедура 1.2.04. “Развитие на приложните изследвания в изследователските организации в България“ на стойност над 21 млн. лв., което представлява 1/3 от всички одобрени проекта, подадени в България.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1869

ПОЛЗИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

- **Усъвършенстване на инфраструктурата на институтите на БАН, което осигурява научно-изследователска дейност на европейско и световно ниво.**
- **Повишаване квалификацията на научния персонал.**
- **Установяване на трайно международно сътрудничество с водещи европейски лаборатории и колективи.**

- **Трудности при осигуряване на средства за съфинансиране от бюджетната субсидия на институтите на БАН.**
- **Трудности при осигуряване на финансови средства от субсидията на институтите на БАН за авансово плащане по различни пера от договорите.**

- ***Предложение: проекти, получили оценка над допустимия праг, но не получили финансиране от Европейските програми да бъдат финансирани от национални фондове.***

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1869

Учените от БАН за доказали своя капацитет да посрещнат предизвикателствата и на новата програма Хоризонт2020, но без реална и ефективна подкрепа от институциите, отговорни за развитието на науката, не бихме могли да очакваме желаните резултати.

Липсата на стабилно, работещо и предвидимо национално финансиране на науката изключително много затруднява учените от БАН в ефективното им участие в новите Европейски програми, в които основно се оценява т.н. „върхова“ наука. За да се постигнат такива нива на науката в България е необходима последователна политика в разработването на надеждни механизми за финансиране на научните изследвания в България.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1869

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

София 1040,

ул. „15 Ноември“ №1

http://www.bas.bg

Проф. д-р Митко Георгиев,
Ректор

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ

София - 1756, бул. "Климент Охридски" № 8, тел. 8163-100, Факс: 868-54-88

ПРОЕКТИ ПО СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ в ХТМУ

В ХТМУ са реализирани пет проекта по Оперативни програми „Регионално развитие" и „Развитие на човешките ресурси", **на обща стойност 6 867 888 лв.**

Всяка от операциите по различните програми, предоставя възможности за повишаване качеството на обучението и образователната среда в университета.

Проект „Подходяща и рентабилна инфраструктура за ХТМУ София" - общата стойност е 2 903 337 лв.

Резултати:

- **Положена топлоизолация на външни стени:**

- **сгр. А на ХТМУ - 4925 m^2**

- **сгр. Б 6988 m^2;**

- **Подмяна на дограма – 860 прозореца с обща площ 2684 m^2 ;**

- **Закупени са и инсталирани 2 броя, нови абонатни станции (локални инсталации за топлоснабдяване).**

- **Инсталирани са 2 броя автоматични платформени подемници за хора с увреждания, в двете централни сгради на университета;**

- **Закупено е оборудване и софтуер за дигитализиране и архивиране в библиотеката включващо:**

- **роботизиран скенер за книги**
- **цифрова производствена печатна машина**
- **електромагнитна система за детекция**
- **сървър и масив за съхранение на данни**
- **софтуер за дигитализация**
- **софтуер за управление на цифров книжен фонд, уеб достъп за библиотечно-информационно обслужване и др.**

КЪМ МОМЕНТА СА ДИГИТАЛИЗИРАНИ ПОВЕЧЕ ОТ 170 УЧЕБНИ ПОСОБИЯ.

Обновен сграден фонд

Библиотечно оборудване

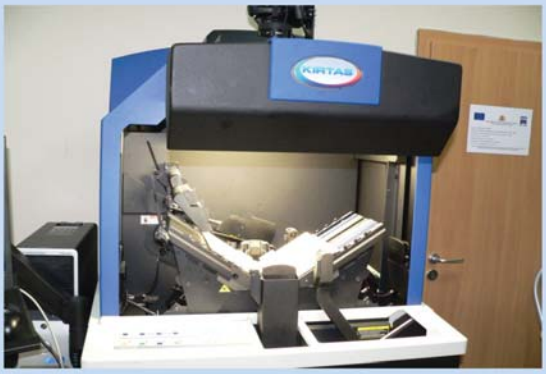

Проект „Студентски стипендии”

- Сумата за стипендии и награди всяка година варира. Общо са получени 5677 стипендии за целия период. Проектът стимулира:
- участия на студенти в научни проекти
- засилена публикационна дейност на обучаваните (студенти и докторанти).
- Съпоставимост на резултатите от обучението.
- **Среден успех за страната: 5.33**
- **Среден успех за ХТМУ 5.56**

Като цяло, този проект има социален ефект с финансовата подкрепа за студентите и същевременно се отразява позитивно върху активността им в академичната сфера.

Проект: „Център за математично моделиране и компютърна симулация за подготовка и развитие на млади изследователи”

- Проектът е по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и е на стойност 622 200 лева. Реализиран е в периода 12.10.2012 – 04.02.2015г. Участници: 46 докторанти и 9 постдокторанти и млади учени.

Резултати:

- - Създаден е „Център по математично моделиране и компютърна симулация за подготовка и развитие на млади изследователи“ при ХТМУ
- - Реализирани са **35 участия в международни конференции** (Чехия, Италия, Франция, Германия, Хърватия, Великобритания, Испания, Румъния, Белгия, Полша, Австрия и др.) и **43 участия в национални конференции и семинари**.
- - Финансирано е публикуването на **30 статии в чуждестранни и национални списания**.

- - Проведено е обучение в рамките на **шест семестъра по 6 дисциплини, свързани с моделирането и компютърната симулация на процеси**: (Приложна математика; ANSYS MULTIPHISICS, ANSYS WORKBENCH и CFX; MAPLE; Моделиране, управление и оптимизация на технологични процеси и системи; 3D моделиране; Верификация и валидация на моделни изследвания). **Обучени над 50 млади изследователи.**

- - Всички участващи в проекта докторанти получават месечна стипендия в размер на 120 лв.

- - Оборудвана е **зала по „Математично моделиране и компютърна симулация“** със **съвременна изчислителна техника** и **лицензирани софтуерни продукти** (ANSYS, AUTODESK INVERTOR, MAPLE, MATCH).

- - Оборудвана е зала по „Валидиране и верифициране на моделни изследвания“ със **стендове - физични модели и измервателна апаратура**.

- Проведени **девет семинара** „Наука и Бизнес" на територията на „Софарма" АД, „Алкомет" АД, „Лукол Нефтохим Бургас" АД, „Винербергер" АД, „Витавел" АД, „Топлофикация – София" АД, „Неохим" АД, „Дружба – стъкларски заводи" АД и „Идеал Стандарт-Видима" АД, последвани от подписване **на девет протокола за съвместно сътрудничество и един рамков договор** (с „Лукол Нефтохим Бургас" АД).

- Семинар „Наука и Бизнес: ХТМУ и Софарма АД", 20.03.2013.

- **В момента сътрудничеството продължава – дипломанти и докторанти на ХТМУ работят по тематики на предприятията.**

Семинар „Наука и Бизнес: ХТМУ и Софарма АД", 20.03.2013

Семинар „Наука и Бизнес: ХТМУ и Алкомет АД", 20.06.2013

Семинар „Наука и Бизнес: ХТМУ и Лукол Нефтохим Бургас АД“, 24.09.2013

Семинар „Наука и Бизнес: ХТМУ и Винербергер АД“, 04.11.2013

Семинар „Наука и Бизнес: ХТМУ и Неохим АД“, 08.07.2014

Семинар „Наука и Бизнес: ХТМУ и Топлофикация – София АД“, 19.03.2014

Семинар „Наука и Бизнес: ХТМУ и Дружба – стъкларски заводи” АД, 15.10.2014

Семинар „Наука и Бизнес: ХТМУ и Идеал Стандарт-Видима АД“, 14.11.2014

Проект „Студентски практики” – обща стойност 575 000 лв.

Резултати:

- Проектът е продължение на традициите на университета за обвързване академичното обучение с реалната индустриална практика.

- Сключени са договори с 78 фирми (работодатели). Студентите получават възможност за среща със специалисти от организации с различен профил. Така те могат да видят, в реални условия, разнообразието от професионални дейности за практическо приложение на академичната им подготовка. Това им помага да изградят реална оценка за сферата на бъдещите си реализации, както и вярна ориентация, при следващи стъпки в образованието и развитие на професионалната кариерата.

Проект „Подобряване на качеството на дистанционното обучение в ХТМУ - стойност 767 351,91 лв.

- - Създадена е платформа за електронно обучение, която е интегрирана с наличните информационни системи;
- - Оборудвани са две зали за дистанционно обучение с 20 компютърни конфигурации и мощен сървър;
- - Закупено и инсталирано оборудване за видеоконферентна връзка;
- - Разработено съдържание за 30 курса за електронно обучение и броят им нараства след завършване на проекта (към момента са 35).

ПОЛОЖИТЕЛНИ ЕФЕКТИ

- В резултат на изпълнението на дейностите по всички проекти е осигурена по-добра среда за обучение в университета.
- Създадени са условия за по-широк достъп до висше образование и най-вече за ползване на научна информация, независимо от мястото където студентите учат, участват в мобилност, работят, живеят, и т.н.
- Създават се допълнителни стимули за обвързване на обучението и научните изследвания с потребностите на индустрията.
- Подпомага се академичната мобилност.
- Осигурени са условия за развитие на умения на студентите и докторантите, които ги подготвят за пазара на труда.

СТРАТЕГИЯТА ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ КАТО ИНСТРУМЕНТ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ПУБЛИЧНИ ПОЛИТИКИ В ОБЛАСТТА НА ИНОВАЦИИТЕ, ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДОЦ. ЕВГЕНИ ЕВГЕНИЕВ
Зам.-ректор по европейските проекти и продължаващото обучение, ВУЗФ

17/11/2015 Г.

Какво е интелигентна специализация?

България е сред първите държави-членки на ЕС по икономически растеж (2007-2014 г.)

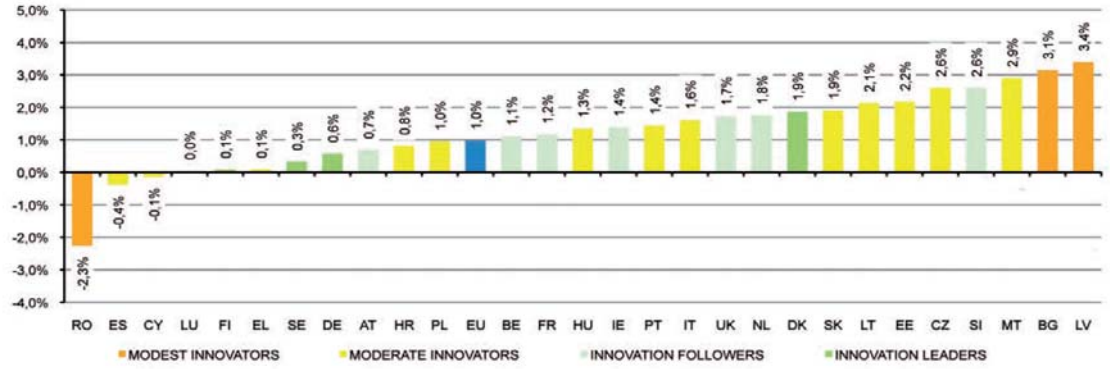

Source: Innovation Union Scoreboard (2015).

Въпреки това, интензитета на финансиране на НИРД остава нисък у нас (% от БВП)

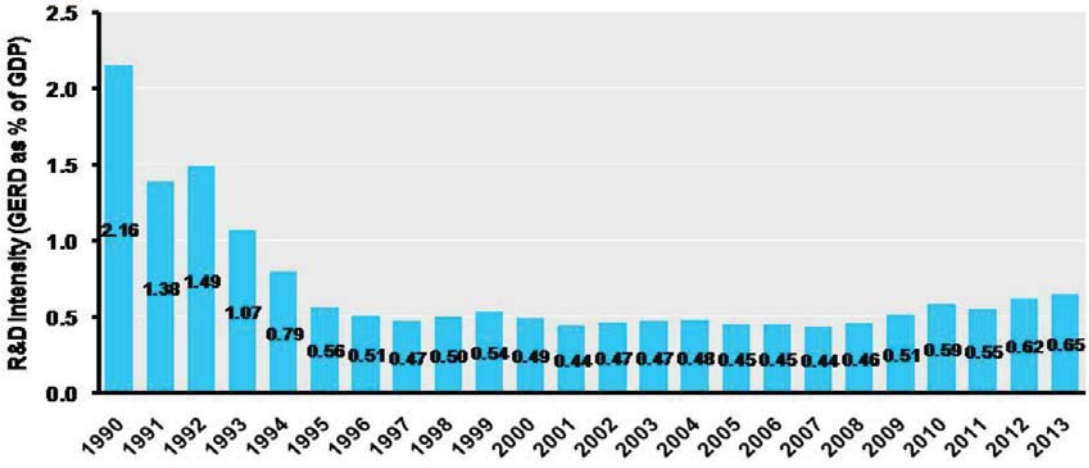

Source: DG Research and Innovation, European Commission; Data: EUROSTAT; DG ECFIN.

Индекс на иновационното представяне (2015 г.)

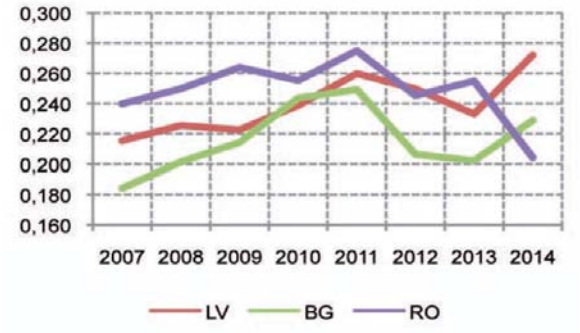

Source: DG Research and Innovation, European Commission; Data: EUROSTAT; DG ECFIN.

Осем години представяне на научната система в ЕС

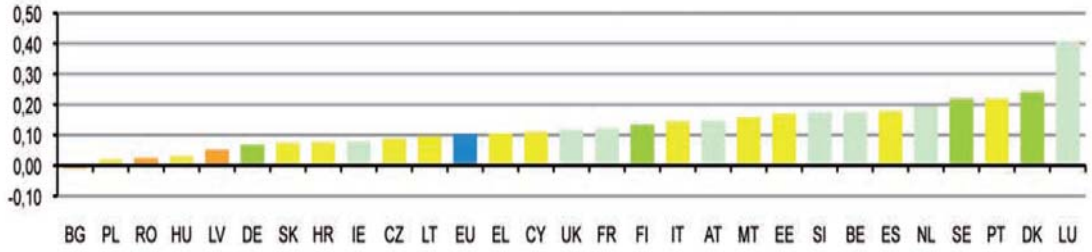

Source: DG Research and Innovation, European Commission; Data: EUROSTAT; DG ECFIN.

Позиция на България в Глобалния доклад на конкурентоспособността (2015-2016 г.)

- **Капацитет за иновации (79-та позиция)**
- **Качество на научната-изследователските институти (72)**
- **Разходи за НИРД (78)**
- **Сътрудничество между университети и индустрия (112)**
- **Наличие на учени и инженери (90)**

Source: Global Competitiveness Report (30 Sept.2015); ranks 140 countries.

Стратегия "Европа 2020"

Двигатели за растеж:

- **интелигентен растеж** - насърчаване на познанията, иновациите, образованието и цифровото общество;
- **устойчив растеж** - по-ефективно използване на ресурсите в производството, като същевременно увеличим конкурентоспособността;
- **приобщаващ растеж** - нарастване на участието в пазара на труда, придобиване на умения и борба с бедността.

Иновационна стратегия за интелигентна специализация

ВИЗИЯ: България да направи до 2020 година качествен скок в иновационното си представяне на ниво ЕС за справяне с обществените предизвикателства в сферата на демографията (намаляване на изтичането на мозъци, привличане на успешно реализиралите се българи, стимулиране на младежкото предприемачество), устойчивото развитие, интелектуалния капитал и здравето на нацията.

Стратегическа цел: До 2020 г. България да премине от групата на „плахите иноватори" в групата на „умерените иноватори".

Изследвания и иновации за устойчив растеж

Екоиновации
двигател на устойчивия растеж

1. **Недостиг** на ресурси
2. **Замърсяване** на въздуха, водата и почвата
3. **Климат –** повишаване на температурите, редуциране на валежите, чести екстремни метеорологични явления
4. **Управление на отпадъците –** разделно събиране, рециклиране, мотивация на населението
5. **Енергийна интензивност –** показателите за България са под средните за ЕС

Секторна специализация
средство за интелигентна политика

1. **Мехатроника**
2. **Машиностроене**
3. **Електроника**
4. **Фармация**
5. **Хранително-вкусова промишленост**
6. **ИКТ в сферата на предприятията**
7. **Творчески индустрии**

Природен капитал
източник за икономическо развитие

Туризъм – съвременни инструменти за координация и управление, акцент върху регионалните приоритети

2. **Земеделие –** въздейства върху климата, въздуха, водата, почвата, биоразнообразието, от състоянието, на които зависи неговата конкурентоспособност
3. **Горско стопанство –** изпълнява стопански и социални функции, има потенциал за развитие във връзка с качеството на дървения материал
4. **Енергийна интензивност –** показателите за България са под средните за ЕС

Интегриране и координиране на политики:

Политиката в областта на иновациите изисква:

- хоризонтална,
- вертикална и
- времева съгласуваност,

за да бъде ефективна.

4 основни приоритетни индустрии и регионална специализация

СЗР	СЦР	СИР
Мехатроника и чисти технологии	Мехатроника и чисти технологии	Мехатроника и чисти технологии
Здравословен начин на живот и биотехнологии	Здравословен начин на живот и биотехнологии	Здравословен начин на живот и биотехнологии
Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии	Информатика и ИКТ	Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии

ЮЗР	ЮЦР	ЮИР
Информатика и ИКТ	Информатика и ИКТ	Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии
Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии	Мехатроника и чисти технологии	Мехатроника и чисти технологии
Здравословен начин на живот и биотехнологии	Здравословен начин на живот и биотехнологии	Здравословен начин на живот и биотехнологии

Координационна структура

Агенция за насърчаване на иновациите и научните изследвания

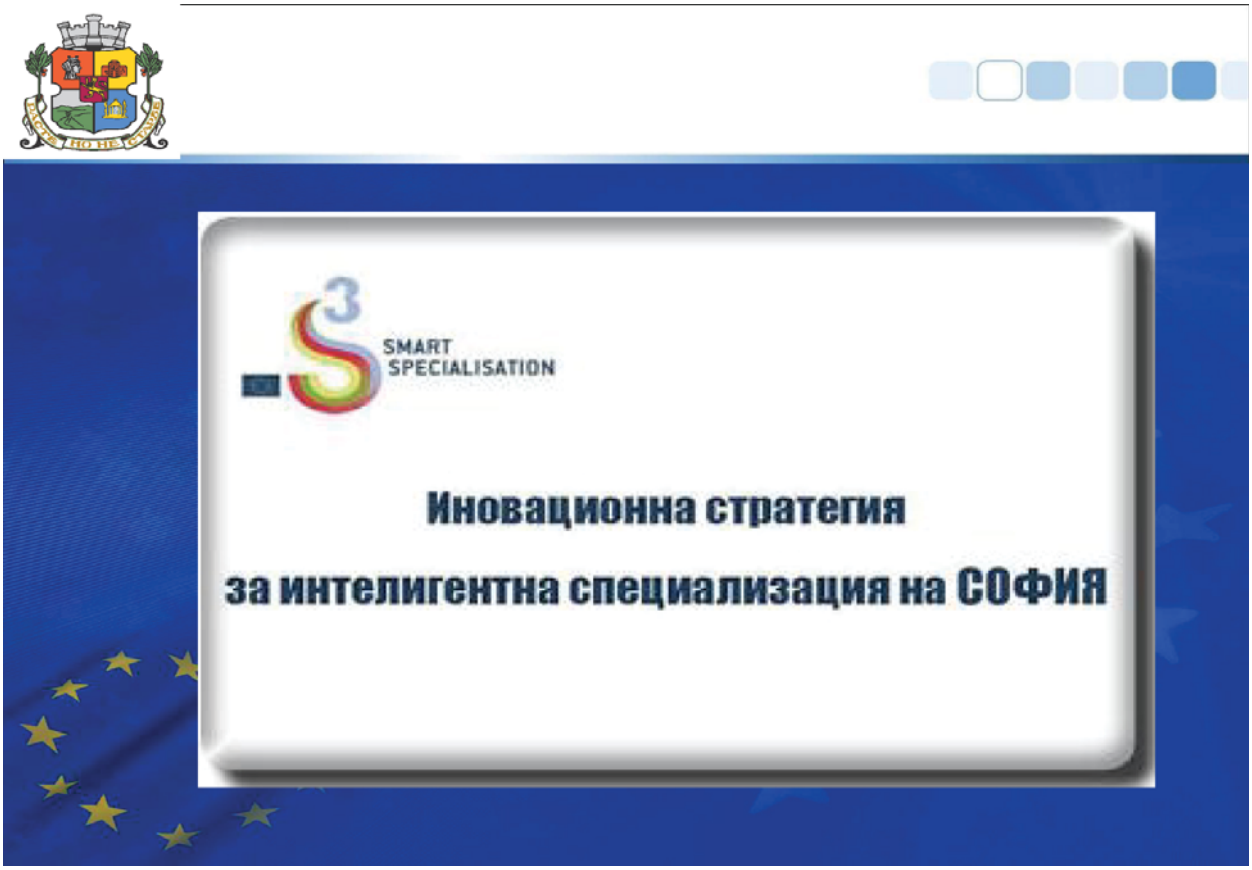

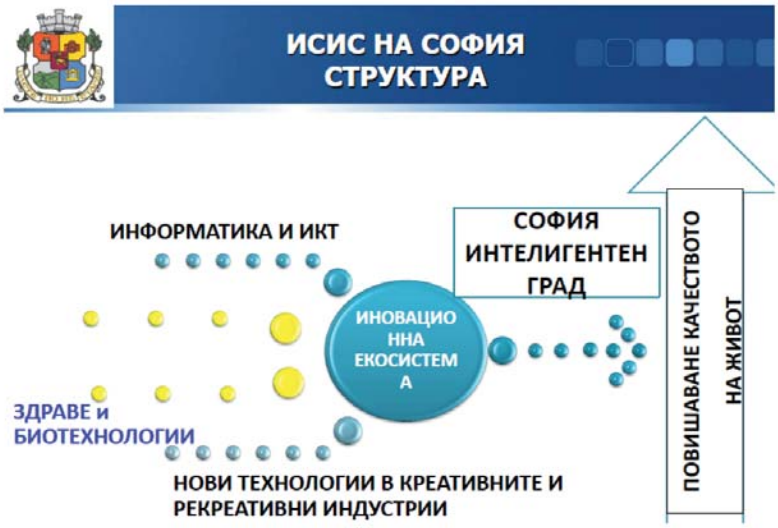

ИСИС НА СОФИЯ
2 ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ

ИКТ

Цел: София се развива като **столица на новия дигитален пазар** в регионален и европейски мащаб.

КТИ

Цел: София заема **водещо място за производство и разпространение на кино в Югоизточна Европа и водещо място в Европа за производство на компютърни и видеоигри, мобилни приложения и сходни дигитални продукти и услуги за културно и историческо наследство.**

ИСИС НА СОФИЯ
ТЕМАТИЧНИ НАПРАВЛЕНИЯ
в останалите 2 ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ

„Индустрия за здравословен начин на живот и био-технологии“(ЗБТ):

1. „Персонална медицина, диагностика и индивидуална терапия“,
2. „Лечебни и лекарствени форми и средства“;

ЗБТ

Цел: София да подпомага като научен и иновативен национален лидер изпълнението на националната ИСИС и на тематичните направления в **столицата и ЮЗ регион като фармация, качество на живот**.

ИСИС НА СОФИЯ

ИСИС НА СОФИЯ
СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНИЦИАТИВИ И ПРОЕКТИ

По-важни инициативи и проекти:

Центрове за върхови постижения и центрове за компетентност: Подкрепа за създаване на Центрове за върхови постижения и центрове за компетентност в София, които насърчават синергията между двете приоритетни области. В контекста на европейските политики за постигане на интегрираност между националното и европейско финансиране приоритетно подкрепа ще бъде осигурявана за проекти, които са получили финансиране или високо оценени от релевантни европейки програми като Хоризонт 2020.

Международно позициониране: Инициативи и проекти за стимулиране и подпомагане на български организации и компании в европейски проекти и инициативи, включително и създаване на научно-технологичен офис в Брюксел. Домакинство на водещи световни форуми, който устойчиво провличат в София предприемачи, стартиращи компании, водещи бизнеси, научни среди, неправителствени организации и публични власти, в търсене на иновативни и високо технологични решения.

Конкурси и годишни награди: Инициативи и проекти за иновативни решения чрез организиране на конкурси (хакатони), състезания, годишни отличия за въвеждане на иновации

Финансиране: Инициативи и проекти за привличане на рисково финансиране, вкл. и crowdsourcing, дигиталното предприемачество, създаването на дигитални стартиращи фирми; специализирани публични поръчки за иновативни решения за интелигентен град; Общински иновативен фонд и гъвкавост в местните регулации за подкрепа на иновациите.

Повишаване на **иновативната култура** в София и стимулиране на иноваторите.

МОНИТОРИНГ И УПРАВЛЕНИЕ

Контакти:
Доц. Евгени Евгениев, ВУЗФ
eevgeniev@vuzf.bg

„ИНТЕХНА“ АД - напред с подкрепата на европейските средства, Атанас Москов

За нас

Цялостен цикъл на разработване на изделия от комплексен доставчик

“ИНТЕХНА” АД е водеща българска инженерингова и производствена фирма, създадена през 1993 г. Фирмата разполага с развоен център в гр. София и завод за производство на инструментална екипировка и пластмасови детайли в гр. Стара Загора. В екипа й работят над 100 висококвалифицирани специалисти. ИНТЕХНА прилага сертифицирана система за управление на качеството по ISO 9001: 2008.

ИНТЕХНА

За нас

Нашата визия

Прилагането на най-авангардните технологии е единственият път за прогресивно развитие и постигане на конкурентно предимство.

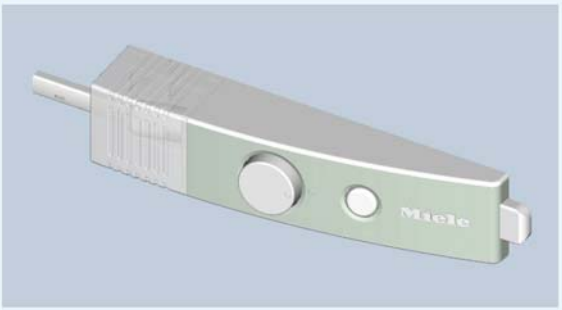

Нашата мисия

Да бъдем комплексен доставчик на цялостен цикъл на разработване на изделия – от концепцията до серийното производството.

Нашите клиенти

„ИНТЕХНА” изпълнява комплексни развойни проекти и доставя компоненти за производители на електродомакинска техника и електронни изделия:

- утвърдени западноевропейски компании като LIEBHERR Hausgeräte, BSH Bosch und Siemens, Hausgeräte, STECA Elektronik, SKF, FESTO и др.
- водещи български фирми като „Теси”, „Датекс”, „ТелеТек”, „Елтрейд, и др.

ИНТЕХНА

Път на развитие

1993 създаване на фирмата, дистрибуция на CAD/CAM/CAE софтуер, инженерингови услуги

2001 производство на инструментална екипировка в гр. Стара Загора

2006 серийно производство на пластмасови детайли

2011 инвестиция в собствена производствена база с площ от 6420 м^2

2013 участък за асемблиране на изделия, собствена транспортна и логистична дейност

2014 - 2015 цялостно реновиране и разширяване на производствената база, изграждане на инфраструктура, оптимизиране на работните процеси

ИНТЕХНА

За нас

Портфолио

Комплексни развойни проекти – от концепцията до серийното производство

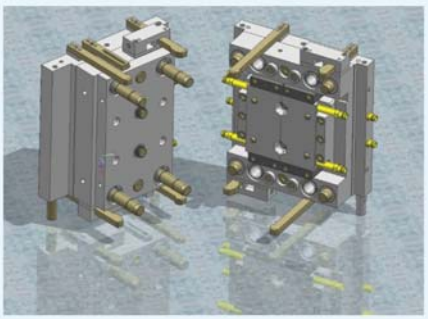

- проектиране на изделия - от областите електроника, електротехника, домакински електроуреди, и др.
- инженерни анализи
- проектиране и производство на инструментална екипировка - шприцформи, щанци, пресформи, и др.
- производство на пластмасови детайли
- асемблиране на изделия

ИНТЕХНА

Проект ТММ-02-86 "Технологична модернизация за конкурентно и ефективно производство във фирма ИНТЕХНА АД" по Процедура BG161PO003-2.1.04

***Период на реализация** – 2010 година*

***Размер на субсидията** – 539 190 лева*

Основни дейности

Доставка, монтаж и пускане в експлоатация на три високотехнологични едрогабаритни машини за нуждите на инструменталното производство и въвеждане на иновативна технология за бързо създаване на формо-образуващи инструменти (Rapid Tooling).

5-осен обработващ център с ЦПУ
Deckel Maho DMU 60 monoBLOCK

ИНТЕХНА

Проект ТММ-02-86 "Технологична модернизация за конкурентно и ефективно производство във фирма ИНТЕХНА АД" по Процедура BG161PO003-2.1.04

Постигнати резултати

- *Повишаване на производствения капацитет с **30%***
- *Създаване на **13** нови устойчиви работни места*
- *Въвеждане на иновативна технология за бързо създаване на формообразуващи инструменти **(Rapid Tooling)***
- *Ръст на приходите от продажби през **2010** г. с над **35 %** спрямо **2009** г.*

Нишкова ерозийна машина
FANUC ROBOCUT α–1iD

Обемна ерозийна машина
EXERON EDM 313

ИНТЕХНА

Проект BG161PO003-2.1.13-0326-0001
Повишаване на конкурентоспособността на „ИНТЕХНА" АД чрез изграждане на високотехнологичен роботизиран участък за производство на иновативна гама от изделия – поставки за врати на хладилници „Комфорт" и „Премиум"

Период на реализация – 2013 *година*

Размер на субсидията – 370 421 *лева*

Основни дейности

- *Доставка и пускане в експлоатация на две високотехнологични роботизирани шприцмашини*
- *Въвеждане в серийно производство на иновативна гама от изделия – поставки за врати на хладилници „Комфорт" и „Премиум"*

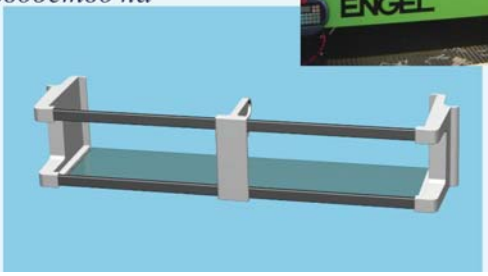

ИНТЕХНА

Проект BG161PO003-2.1.13-0326-0001
Повишаване на конкурентоспособността на „ИНТЕХНА" АД чрез изграждане на високотехнологичен роботизиран участък за производство на иновативна гама от изделия – поставки за врати на хладилници „Комфорт" и „Премиум"

Постигнати резултати

- *Намаляване на себестойността на пластмасовите детайли*
- *Увеличаване на капацитета на шприцовото производство с **40%***
- *Постигане на устойчив ръст на приходите от продажби и нетната печалба на фирмата*
- *Повишаване на качеството на продукцията благодарение на роботизираната технология*
- *Създаване на **9** нови работни места*
- *Устойчиво развитие – през **2015** г. роботизираният участък е разширен с две нови високотехнологични шприцмашини*

Грамота

Конкурентна България 2013

за най-успешен проект по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013
в категория „ИЗРЯДНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ" за 2013 г.
на „ИНТЕХНА" АД

ИНТЕХНА

Проект BG161PO003-1.1.07-0521-C0001
Внедряване на иновативен процес за хибридна обработка на твърди формообразуващи и графитни електроди в "ИНТЕХНА" АД

***Период на реализация – 2014** година*

***Размер на субсидията – 389 766** лева*

Основни дейности

- *Доставка и пускане в експлоатация на вертикален високоскоростен фрезови център с ЦПУ*
- *Внедряване на иновативен процес за хибридна обработка на твърди формообразуващи и графитни електроди*

MIKRON HSM 500 LP

ИНТЕХНА

Проект BG161PO003-1.1.07-0521-C0001
Внедряване на иновативен процес за хибридна обработка на твърди формообразуващи и графитни електроди в "ИНТЕХНА" АД

Постигнати резултати

- *Увеличаване на капацитета на фрезовия участък с **25 %***
- *Повишаване на точността на обработките и качеството на инструменталната екипировка*
- *Разкриване на **4** нови работни места*
- *Съкращаване на времето за изработване на инструментална екипировка*
- *Устойчиво развитие – през **2015** г. иновативният процес е разширен чрез внедряване на високопроизводителна машина за обемна електроерозия и е постигнат синергичен ефект от двете технологии*

ИНТЕХНА

СЛЕДВАЩИ СТЪПКИ

Благодарение на натрупания кадрови и управленски опит при разработването и реализирането на проекти, „ИНТЕХНА“ АД продължава активно да търси съфинансиране по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ през новия програмен период.

- *Проектно предложение по Процедура № BG16RFOP002-2.001 „Подобряване на производствения капацитет в МСП“, която е в процес на оценка.*

- *Концепция за проектно предложение по Процедура "Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията“, която е в процес на обществено обсъждане.*

БЛАГОДАРИМ ЗА ВНИМАНИЕТО!

ИНТЕХНА